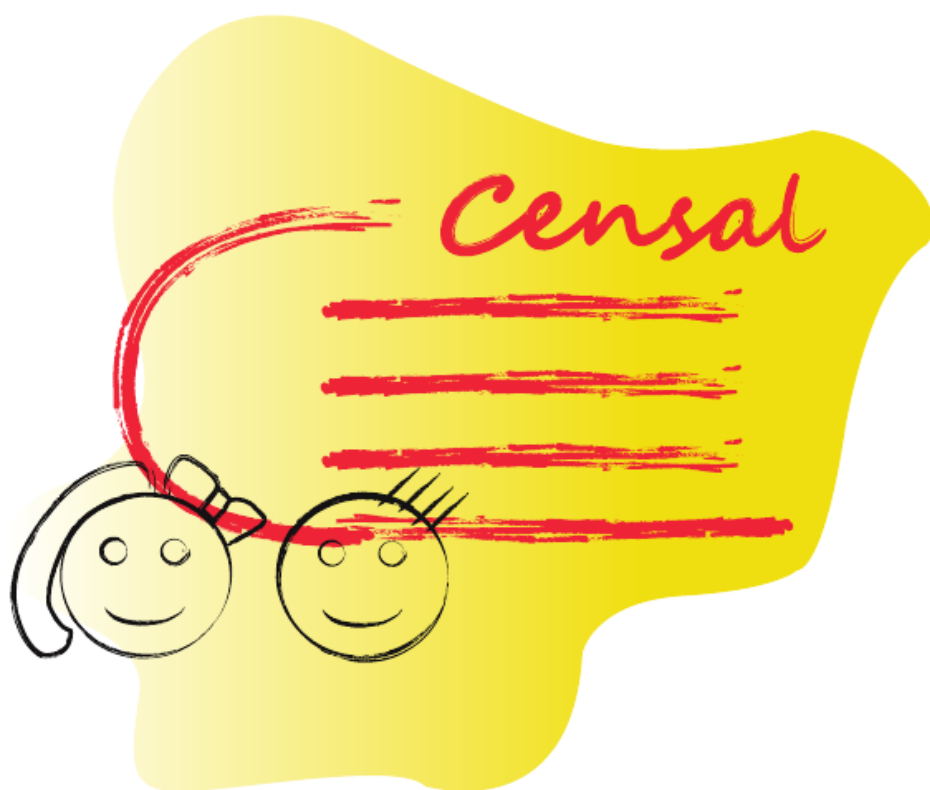

PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

CEIP CENSAL

INDEX

0. Introducció

1. Marc legal.

- 1.1. Lleis Orgàniques
- 1.2. Lleis
- 1.3. Decrets
- 1.4. Ordres
- 1.5. Resolucions
- 1.6. Instruccions

2. Diagnòstic de l'estat de la convivència i la igualtat al centre i propostes de millora

3. Composició i Pla d'actuació de la Comissió de Convivència

- 3.1. La Comissió de Convivència del Consell Escolar
- 3.2. Composició i organització

4. Mesures i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes, per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre.

- 4.1. En tot el centre.
- 4.2. En l'organització i planificació de l'activitat docent.
- 4.3. En l'alumnat.
 - 4.3.1. Cicle d'Infantil.
 - 4.3.2. Educació Primària.
- 4.4. En l'àmbit del menjador.
 - 4.4.1. Les normes de convivència.
 - 4.4.2 En el temps de dinar:
 - 4.4.3 En els moments de temps lliure:
- 4.5. EN L'ÀMBIT FAMILIAR
- 4.6. EN L'ÀMBIT SOCIAL IMMEDIAT.
- 4.7. Resposta Educativa d'equitat i d'inclusió, DECRET 104/2018, de 27 de juliol.
 - 4.7.1. ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. (DOGV núm. 8540 de 03.05.2019)
 - Article 8. Concepte i contingut del Pla d'actuació personalitzat (PAP).
 - Article 9. Desenvolupament i avaluació del Pla d'actuació - personalitzat.
 - Article 10. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.
 - Article 38. Mesures personalitzades per a la participació.
- 4.8. Protocols per a la igualtat i la convivència.
 - 4.8.1. Protocol d'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana
 - 4.8.2. Protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat

5. Procediments d'actuació i intervenció contemplats en el Reglament de Règim Intern (RRI) del centre

- 5.1. Conductes contràries a les normes de convivència.
 - 5.1.1 **Article 35 del Decret 39/2008** Tipus d'incidències
 - 5.1.2 Mesures d'intervenció educativa
- 5.2. Conductes greument perjudicials per a la convivència.
 - 5.2.1 **Article 42 del Decret 39/2008.**Tipus d'incidències.
 - 5.2.2. Mesures d'intervenció educativa
 - 5.2.3. **Ordre 3/2017 de 6 de Febrer**, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció del Pla de Prevenció de violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament. (UAI)
 - 5.2.4. Annexos I, II, III, IV, V, VI, VII **Ordre 62/2014**
- 5.3. **Ordre 3/2017 de 6 de febrer**, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció del pla de prevenció de violència i promoció de la convivència (previ) i s'estableix el procediment per al seu funcionament (UAI).
- 5.4. Protocols establerts per actuar en el cas dels set supòsits de violència.
 - 5.4.1. Model d'actuació en situacions de possible assetjament i intimidació entre alumnes
 - 5.4.2. Model d'actuació davant de l'alumnat que presenta alteracions greus de la convivència; baralles, agressions, i/o vandalisme
 - 5.4.3. Resta de models del Decret 62/2014
- 5.5. Resolució 11 de desembre de 2017, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental, de la conselleria d'educació, investigació, cultura i esport i de la conselleria de sanitat universal i salut pública.

6. Detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en matèria de convivència adreçades a la comunitat. **Article 14 del Decret 39/2008**

7. Estratègies de difusió, seguiment i avaluació del Pla de Convivència.

8. Col·laboració amb entitats i institucions de l'entorn.

- 8.1. Relació amb les famílies.
- 8.2. Relació amb els Serveis Socials.
- 8.3. Relació amb els Serveis Sanitaris.
- 8.4. Organitzacions que fan ús de les instal·lacions del centre.
- 8.5. Ajuntament.
- 8.6. Policia local.
- 8.7. Policia Nacional
- 8.8. Altres entitats

9. Annexos

0. INTRODUCCIÓ

Segons l'ORDRE 62/2014, de 28 de juliol, en l'article 3: «El pla de convivència ha de recollir el conjunt de regles, normes, procediments i actuacions que permeten dur a terme la instauració i la continuïtat dels valors subscrits en el projecte educatiu del centre del què forma part. El pla de convivència té com a objectiu primordial la promoció de la convivència, la prevenció dels conflictes i la gestió o la resolució pacífica d'estos, especialment la violència de gènere, la igualtat i la no-discriminació, atenent les circumstàncies i condicions personals de l'alumnat».

Aquest Pla de Convivència té com a finalitat acordar conjuntament els criteris i estratègies necessàries per aconseguir millorar la convivència i previndre i aprendre a gestionar possibles conflictes, a més d'una reflexió crítica per a canviar la pràctica si es considera necessari.

Els objectius fixats són:

1. Proposar per al Centre, un model global d'educació en la convivència i en la resolució de conflictes.
2. Implantar en el centre un Pla de Convivència integral i global.
3. Previndre i aprendre a gestionar-les situacions conflictives disposant d'un model d'actuació que integre els protocols relacionats amb el foment de la convivència i la resolució dels conflictes en el Centre escolar.

1. MARC LEGAL

1.1. Lleis orgàniques

- LLEI ORGÀNICA 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales. [BOE 06/12/2018]
- LLEI ORGÀNICA 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència. [BOE 23/07/2015]
- LLEI ORGÀNICA 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal. [BOE 31/03/2015] (articles 235 i 236 pels quals es modifica i actualitza l'article 510)
- LLEI ORGÀNICA 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. [BOE 29/12/2004]

1.2. Lleis

- LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència. [DOGV 24/12/2018]

- LLEI 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI. [DOGV 03/12/2018]
- LLEI 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat. [DOGV 26/04/2003]
- LLEI 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana. [DOCV 11/04/2017]
- LLEI 7/2012, de 23 de novembre, de la Generalitat, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. [DOCV 28/11/2012]
- LLEI 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'autoritat del professorat. [DOCV 10/12/2010]
- LLEI 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat. [DOGV 11/04/2003]

1.3. Decrets

- DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. [DOGV 07/08/2018]
- DECRET 30/2014, de 14 de febrer, del Consell, pel qual es regula la declaració de Compromís Família-Tutor entre les famílies o representants legals de l'alumnat i els centres educatius de la Comunitat Valenciana. [DOCV 19/02/2014]
- DECRET 136/2012, de 14 de setembre, del Consell, pel qual modifica el Decret 233/2004, de 22 d'octubre, pel qual es va crear l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana. [DOCV 17/09/2012]
- DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis [DOCV 09/04/2008]
- DECRET 2/2008, d'11 de gener, del Consell, pel qual es modifica el Decret 233/2004, de 22 d'octubre, pel qual es va crear l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana, adaptant-lo a la nova estructura del Consell. [DOCV 15/01/2008]
- DECRET 233/2004, de 22 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana. [DOCV 27/10/2004]
- Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària.
- Decret 101/2020, de 7 d'agost, del Consell, de desenvolupament de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI (DOGV 8884, 17.08.2020).

1.4. Ordres

- ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. [DOCV 03/05/2019]
- ORDRE 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament (DOCV 15/02/2017)
- ORDE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'establixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar. [DOCV 01/08/2014]
- ORDRE 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el Full de Notificació de la possible situació de desprotecció del menor detectada des de l'àmbit educatiu a la Comunitat Valenciana i s'establix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància. [DOCV 27/05/2010]
- ORDRE de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència en els centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI). [DOCV 28/09/2007]
- Ordre 23/2021, de 6 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, (DOGV 9124, 09.07.2021), per la qual es determinen els criteris de creació de llocs de professorat de l'especialitat d'Orientació Educativa en els equips d'Orientació Educativa, i per la qual s'ordena la creació de les unitats especialitzades d'Orientació.

1.5. Resolucions

- RESOLUCIÓ de 14 de febrer de 2019, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Investigació, per la qual es dicten instruccions per a aplicar-les als centres docents sostinguts amb fons públics d'ensenyaments no universitaris de la Comunitat Valenciana davant diversos supòsits de no-convivència dels progenitors per motius de separació, divorci, nul·litat matrimonial, ruptura de parelles de fet o situacions anàlogues.[DOGV 20/02/2019]
- RESOLUCIÓ de 13 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica en horari escolar, l'atenció a la urgència, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmacioles en els centres escolars [DOGV 18/06/18]
- RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat

nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana [DOGV 11/06/2018]

- RESOLUCIÓ conjunta d'11 de desembre de 2017, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual s'habiliten, amb caràcter experimental, unitats educatives terapèutiques / hospitals de dia infantil i adolescent (UET/HDIA) per a la resposta integral a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de trastorns greus de salut mental, i es regula el seu funcionament per al curs escolar 2017-2018. [DOGV 22/12/2017]
- RESOLUCIÓ conjunta d'11 de desembre de 2017 de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental. [DOGV 22/12/2017]
- RESOLUCIÓ de 23 de juliol de 2021, de la Direcció General d'Inclusió Educativa, per la qual es prorroga l'autorització i es regula el funcionament de la unitat educativa terapèutica/hospital de dia infantil i adolescent de Castelló de la Plana.
- RESOLUCIÓ de 2 d'agost de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual s'estableix l'organització i el procediment d'intervenció de les unitats especialitzades d'Orientació (UEO) i es concreta el procediment d'activació dels centres d'educació especial com a centres de recursos.

1.6. Instruccions

- Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat. [DOCV 27/12/2016]
- Instrucció de 14 d'octubre de 2014, de la Direcció General d'Innovació, Ordenació i Política lingüística sobre l'actualització dels Plans de Convivència en els centres educatius.

L'elaboració del Pla de Convivència del CEIP Censal, està basat en la normativa reguladora citada anteriorment. Hi ha d'altra normativa a la que es fa referència per tal de tindre-la present, ja que ens pot ser d'utilitat en alguna ocasió.

2. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA I LA IGUALTAT AL CENTRE I PROPOSTES DE MILLORA

L'estat de la convivència al nostre centre està relacionat amb el clima general de centre i amb les relacions i interrelacions de respecte i acollida que s'estableixen entre tots els seus membres. Per tant, és evident que per aconseguir un bon clima de centre i una bona convivència es necessita la implicació de tots els membres de la comunitat educativa: professorat, alumnat, familiars, treballadors i treballadores del centre i societat en general.

Passem doncs, a fer un diagnòstic d'aquests elements al nostre centre:

Pel que fa a la **societat** que ens envolta, podem dir que el canvi social quant a estructures familiars, amb horaris laborals extensos i la sempre millorable implicació educativa de la ciutadania en general, ha iniciat un procés de delegació de responsabilitats principalment cap a l'escola i a altres institucions, cosa que ha obligat als centres educatius a assumir tasques que fins fa poc eren considerades familiars i socials. La insuficient valoració de l'educació que s'observa en part de la societat, juntament amb els missatges contradictoris i, de vegades contraproductius, que transmeten els mitjans de comunicació al nostre alumnat, només venen a dificultar més encara la tasca educativa.

En referència a les **famílies** del nostre alumnat, podem dir que majoritàriament pertanyen a la classe socioeconòmica mitjana.

Altres dades a tindre en compte són el percentatge de progenitors provinents d'altres països, (al voltant d'un 12%) i l'existència d'un creixent nombre de famílies monoparentals o reconstituïdes, després d'una o varies separacions. Una gran majoria dels progenitors col·laboren amb l'escola, en l'educació dels seus fills/es i acudeixen a les reunions tutorials convocades pel professorat.

El nostre **alumnat** (uns 218, 72 d'infantil i 146 de primària) no presenta, en general i fins ara, conductes greument perjudicials que alteren la convivència. Es donen però, alguns casos de conductes contràries a les normes de convivència que requereixen accions concretes, i l'aplicació de les mesures que a continuació exposarem en aquest Pla de Convivència.

El nostre **professorat** (17 persones) és majoritàriament definitiu, i implicat amb el bon clima i la convivència del centre. Perquè, no oblidem, que correspon a tots els membres de la comunitat educativa afavorir la convivència al centre i fomentar l'adequat clima escolar per als processos d'ensenyament-aprenentatge i tindre en compte la cultura de la participació i del respecte mutu als drets individuals.

És un repte per a l'escola, com espai de reflexió social, crear consciència de la necessitat de transformació de les formes de relació i comunicació per arribar a una societat dialogant, intercultural, tolerant, justa i democràtica.

Des de fa uns anys ençà en l'escola s'està fent un treball molt intens en els aspectes relacionats amb la igualtat i convivència. S'ha revisat part de la documentació i la cartelleria del centre per a garantir

un llenguatge inclusiu, la celebració del dia de la dona, la celebració del dia de la dona i la xiqueta científica, la creació de patis coeducatius, xerrades que fomenten la coeducació,...

També fa temps que es prenen iniciatives que afavoreixen la convivència com les xerrades basades en els valors, passar sociogrames per analitzar les relacions entre els membres de la classe i poder actuar per solucionar les dinàmiques negatives, les activitats internivell per afavorir la relació entre l'alumnat de diferent edat,...

L'orientadora educativa del centre intervé en les situacions més greus que tenen relació amb la convivència. A banda d'això es duu a terme actuacions de nivell II de resposta educativa amb l'objectiu de previndre els conflictes:

- Sociogrames per als cursos de primària, per analitzar les dinàmiques de relació en les aules i poder actuar en conseqüència.
- Entrevistes individuals amb l'alumnat que manifesta conductes contràries a la convivència i amb les seues famílies.
- Seguiment d'aquests casos amb l'equip educatiu.
- Accions emmarcades en el Pla d'Acció Tutorial (PAT) com resolució positiva de conflictes, activitats de cohesió grupal i activitats d'educació emocional.
- Contracte Família-Tutor o Tutora
- Banc de recursos.

En el cas de **l'AMPA**, ha col·laborat activament en la creació dels patis coeducatius, organitza la jornada de la xiqueta i de la dona científica i col·labora en totes les activitats que se li demanen des de l'escola relacionades amb aquestes temàtiques. L'AMPA també ha intervingut en l'elaboració d'aquest Pla aportant nombroses propostes.

Pel que fa a la Coordinadora d'Igualtat i Convivència, duu a terme les següents accions:

- Col·laboració i gestió de l'oferta d'activitats sobre igualtat destinades a l'alumnat del Servei d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de l'Ajuntament de Castelló.
- Informació i coordinació de cursos de formació sobre temàtica coeducativa destinada al claustre de mestres.
- Elaboració, junt a l'equip docent, de l'enquesta sobre estereotips de gènere.
- Informació i dinamització de diverses celebracions LGTBI+ (Dia de la Dona, Dia de la Xiqueta, Dia de la Bisexualitat, etc)
- Foment del llenguatge inclusiu amb la participació de la campanya Coeduquem el Llenguatge (STEPV) i també amb orientacions al claustre de mestres.
- Revisió del llenguatge no sexista en documents oficials del centre i cartelleria de l'escola.
- Recull de llibres sobre temàtica d'igualtat i LGTBI+.

A les quals cal afegir les propostes per al curs 2021-2022:

- Unificar els llibres que tenim en el centre sobre temàtica LGTBI+ per fer una biblioteca coeducativa.

- Coordinació amb l'associació LAMBDA per fer formació per a l'alumnat de 6é sobre Diversitat Afectiu-Sexual.

Segons l'observació dels diferents aspectes relacionats amb la convivència i la igualtat s'han estret les següents reflexions:

1. COEDUCACIÓ i SOCIALITZACIÓ DIFERENCIAL	
Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - Al nostre centre s'ha realitzat un "Projecte Coeducatiu" que es va començar a aplicar el curs 2017/2018. En aquest projecte estan reflectides diverses àrees d'intervenció sobre la inclusió de la perspectiva de gènere en les diferents àrees de treball: formació del professorat, intervenció dins l'aula, intervenció fora de l'aula(pati), revisió del llenguatge, revisió dels materials curriculars i intervenció amb les famílies. Es revisa tots els cursos trimestralment. - La determinació d'alguns llocs és coeducativa (direcció, secretaria, tutoria). Però, hi ha altres llocs que calen una revisió (sala de professors i altres rètols no fixes) - En infantil les aules no tenen noms específics. Són "l'aula d'I-3, d'I-4 i d'I-5". - En els documents de comunicació del professorat s'intenta utilitzar el llenguatge no sexista. - En els documents de comunicació a les famílies també s'intenta utilitzar el llenguatge igualitari. - Pel que fa a les imatges que es troben en el material didàctic, es té cura perquè es fomenti la coeducació. A més, en infantil i 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar la revisió trimestral del "Projecte Coeducatiu" per comprovar l'evolució de les diferents accions a desenvolupar, així com incorporar noves mesures i/o modificar la informació relacionada amb les ja establertes. - Proposar a l'equip directiu el canvi d'alguns cartells del centre i recordar al claustre que l'ús del llenguatge inclusiu ha de ser constant. - Continuar amb la mateixa nomenclatura - Recordar aquesta acció al claustre, ja que enguany hi ha professorat nouvingut - Recordar aquesta acció al claustre, ja que enguany hi ha professorat nouvingut - Continuar amb la mateixa línia i fer un recordatori d'aquest aspecte al claustre.

<p>primer cicle no hi ha llibres i en la resta de cicles hi ha pocs, ja que també es treballa per projectes i tipologies textuais.</p> <ul style="list-style-type: none"> - El RRI no està redactat en un llenguatge inclusiu 	<ul style="list-style-type: none"> - Revisar el RRI i fer els canvis pertinents
--	--

2. LENGUATGE I ESPAIS INCLUSIUS	
Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - El nostre "Projecte Coeducatiu" inclou tot el centre, tots els espais i moments escolars. La paraula "coeducació" és, cada vegada més, un tret diferenciador al centre. - Està disminuint la tendència d'utilització del masculí com a genèric en l'ús del llenguatge per fer referència als dos sexes. - Durant el curs 2017-2018 es va començar un projecte de transformació i renovació dels espais exteriors, el qual va finalitzar en octubre de 2018. Es van naturalitzar els patis d'infantil i de primària i es van dotar de jocs coeducatius. Sempre que la situació sanitària ens ho permeta, en el pati de primària es jugarà a jocs tradicionals els dimarts i els dijous i la resta de dies es podrà utilitzar la pista per a jugar a futbol. A més, tots els dies es treurà la bibliopati. 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar impregnant totes les actuacions del centre amb el terme "coeducació", intentant que sigui comprès tant per part de l'alumnat com de les famílies. - El professorat ha de continuar esforçant-se en fer un ús més inclusiu del llenguatge, tant a nivell oral com escrit. - Es planteja que el professorat i l'alumnat formule propostes sobre com naturalitzar i fer més inclusius encara els espais dels patis.

3. ORIENTACIÓ SENSE BIAIXOS DE GÈNERE	
Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - Commemoracions: treballem de manera coeducativa les activitats complementàries (Correllengua, Dia 	<ul style="list-style-type: none"> - Proposar al claustre la incorporació de noves commemoracions: Dia de les escriptores(15 d'octubre), Dia

<p>de la Pau i la Convivència, Carnaval, Magdalena i Setmana Cultural). També celebrem el Dia de la dona i el Dia de la xiqueta i la dona en la ciència.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formació en centres(PAF) Durant el curs 2016-2017 vam rebre formació per part de Sandra Molinés sobre patis inclusius. Durant el curs 2017-2018 vam rebre formació i assessorament per part de l'Ajuntament de Castelló i per part de la ponent Dolça Flor, sobre resolució de conflictes i mediació. Durant el curs 2019-2020 dues mestres del claustre van rebre formació i assessorament sobre Diversitat Afectiu-Sexual per part de l'Associació LAMBDA. - Corresponsabilitat: totes les tutories tenen cura d'una distribució igualitària pel que fa a la distribució de tasques en l'aula i en el pati. - Bon tracte: des del curs 2018-2019 es realitzen claustres pedagògics per a fomentar en l'aula la resolució de conflictes de forma pacífica i també sobre pedagogies actives. 	<p>contra la violència de gènere(25 de novembre), Dia de la zero discriminació (1 de març), Dia de les famílies (15 de maig), Dia contra la lgtfòbia(17 de maig)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fer un recull de la formació ofertada en matèria coeducativa i oferir-ho al claustre. Posar a disposició del professorat la informació treballada en aquestes formacions anteriors. - Continuar amb la mateixa dinàmica - Continuar fent claustres pedagògics per compartir experiències i estratègies.
---	--

4. INCLUSIÓ DE LES DONES I LA SEUA PRODUCCIÓ ARTÍSTICA, LITERÀRIA, MUSICAL I HISTÒRICA EN ELS CONTINGUTS	
Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - En Infantil no tenim llibres de text. Treballem la col·lecció Petita & Gran on es conta la vida de figures femenines de gran importància en tots els camps. - En Primària, els llibres de text no destaquen la producció d'autoria femenina. 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar treballant aquesta col·lecció i adquirir cada curs els llibres nous que es van publicant. - No obstant, totes les tutories duen a terme iniciatives encaminades a pal·liar les absències: contes, activitats de plàstica, pel·lícules, jocs, llibres de consulta, apps, poesia,

<ul style="list-style-type: none"> - El mestre d'Educació Física programa activitats esportives basades en els interessos tant de les xiquetes com dels xiquets. - El mestre d'Educació Musical programa activitats basades en els interessos tant de les xiquetes com dels xiquets. - La música que anuncia l'entrada, l'eixida i el temps d'esbarjo està triada de manera que les lletres no transmeten cap missatge discriminatori de qualsevol tipus. A més, el 50% d'aquesta música és d'artistes femenines i l'altre 50% és d'artistes masculins. - Pel que fa a les activitats extraescolars i complementàries, tots els cicles participen en la Campanya de l'Ajuntament sobre Juguines no sexistes i el tercer cicle participa en els tallers coeducatius que ofereix la Regidoria de Feminisme. A més, l'alumnat de 6é rep formació en educació sexual per part d'un psicòleg-sexòleg extern. - Respecte a les lectures obligatòries en Primària, la majoria dels cursos no promouen un 30% de lectures d'autoria femenina ni un 30% de lectures amb protagonistes femenines. - Pel que fa a la biblioteca del centre, durant els darrers cursos i el present curs s'està actualitzant incloent llibres de temàtica coeducativa, 	<p>murals, etc. També es pot fer un llistat de llibres d'autoria femenina i ficar-lo a l'abast de les tutories.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Continuar amb la mateixa línia. - Continuar amb la mateixa línia - Seguir amb aquesta iniciativa - Continuar consultant al Servei d'Igualtat de l'Ajuntament la seua oferta. - S'inclourà aquesta proposta en el Pla lector. A més, en el moment en què es renoven els llibres de text es tindrà en compte aquesta proposta. - Continuar actualitzant la biblioteca del centre i traslladar aquesta proposta a les biblioteques d'aula.
--	--

<p>llibres d'autoria femenina i amb protagonistes femenines.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es detecta una mancança a l'hora de trobar llibres que tracten el paper de les dones en les diferents àrees en els llibres de suport i actualització de continguts de cada matèria. - Durant els últims cursos hem utilitzat commemoracions i festes per a divulgar la producció cultural de les dones (tant en la programació cultural del centre com de l'AMPA) - Pel que fa a la formació del professorat, vam fer formació en matèria d'igualtat i convivència durant els cursos 2016/2017 i 2017/2018, 2019/2020. 	<ul style="list-style-type: none"> - Proposar la compra de bibliografia per a dita actualització de continguts curriculars tenint en compte el llistat de bibliografia bàsica de la carpeta de recursos. - Continuar fomentant aquests tipus d'actes. - Consultar al professorat si està interessat en reprendre aquest tipus de formació.
---	---

5. DETECCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - El centre no té cap iniciativa en marxa per a la detecció de la violència de gènere - El centre no compta amb la formació sobre violència de gènere de cap membre del claustre. - El claustre coneix el protocol si es dona un cas de violència de gènere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fer tallers per a la detecció de la violència de gènere per al professorat. - Incloure en el PAF del centre la formació contra la violència de gènere. - Escometre el problema en la classe de Valors.

6. EDUCACIÓ EMOCIONAL, AFECTIVA I SEXUAL

Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - En totes les tutories es treballa l'educació socioemocional i afectiva, però, l'alumnat no rep formació externa, és funció de les tutores o 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar amb aquest treball d'aula i amb aquesta formació. També es pot sol·licitar Tallers d'educació sexual de la Diputació de

<p>tutors. L'alumnat del tercer cicle rep formació sobre estereotips de gènere i educació sexual; dita formació està oferta per l'Ajuntament de Castelló.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Durant el curs 2017/2018 part del professorat vam rebre formació sobre resolució de conflictes de forma pacífica mitjançant l'Ajuntament de Castelló i també a través d'una formadora experta en Educació Viva i Activa. Durant el curs 2019-2020 dues membres del claustre van rebre formació i assessorament sobre Diversitat Afectiu-Sexual per part de l'Associació LAMBDA. - En l'informe de l'alumnat en la transició d'infantil a primària i de primària a secundària es veu reflectida l'avaluació dels aspectes socioemocionals i d'educació sexual. - Durant els darrers cursos l'AMPA ha organitzar xerrades sobre educació afectiva i sexuals. - Hi ha poca cartelleria al centre sobre el que es treballa a les classes sobre les emocions i la convivència. 	<p>Castelló.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consultar a l'Ajuntament de Castelló l'oferta sobre educació emocional sense estereotips. També es pot buscar alguna persona formadora externa. Consensuar aquestes consultes amb la coordinadora del PAF. - Continuar plasmant aquesta avaluació. - Continuar animant a l'AMPA a fer aquest tipus de xerrades, però, canviar l'horari de les mateixes, ja que es fan durant l'horari lectiu i no tenen massa públic. - Visibilitzar als llocs comuns del centre el treball que es fa a les aules sobre les emocions i la convivència. De manera que la resta d'alumnat se'n pugui beneficiar d'aquests missatges i ajude a millorar la convivència del centre. Cal procurar que siguin molt visuals perquè l'alumnat més petit els pugui copsar adequadament.
--	--

7. IDENTITAT DE GÈNERE I DIVERSITAT SEXUAL

Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - Durant el curs 2019-2020 dues membres del claustre van rebre formació i assessorament sobre Diversitat Afectiu-Sexual per part de l'Associació LAMBDA. - L'alumnat de 6é rep tots els cursos formació especialitzada sobre diversitat sexual, de gènere i familiar. - Existeixen iniciatives de l'AMPA per a sensibilitzar sobre aquest tema. - En el centre es viu amb normalitat l'expressió d'afectes homosexuals. - L'equip directiu i el professorat coneix la Llei 23/2018, en la que apareix el protocol d'acompanyament a menors trans i intersexuals. - En la biblioteca del centre i també de les aules hi ha dotació de llibres sobre diversitat sexual, de gènere i familiar. A més, aquests llibres es solen treballar en l'assignatura de Valors. 	<ul style="list-style-type: none"> - Proposar a la coordinadora del PAF la recerca de formació per a l'alumnat, professorat i famílies sobre aquest tema. Contactar amb l'Ajuntament i amb altres associacions per veure quina és l'oferta de formació. - Contactar amb l'associació LAMBDA i preguntar quines ofertes tenen. - Comentar en claustre aquestes iniciatives i decidir si les duem a terme. - Continuar amb aquesta línia. - Recordar aquesta llei al claustre i facilitar-la al professorat nouvingut. Repartir al claustre el protocol d'acompanyament a menors trans i intersexuals de la GVA. - Completar les biblioteques amb els llibres proposats a la Biblioteca de Colors.

8. DIVERSITAT FAMILIAR	
Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - L'alumnat de 3r i 4t rebrà formació en desembre per part de l'Ajuntament de Castelló a través del Taller "Amb la igualtat jo conte". També, l'alumnat de 5é i 6é i els seus tutors rebran formació en novembre per part de l'Ajuntament a través dels tallers d'educació en Igualtat i prevenció de violència de gènere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar buscant ofertes de formació en aquests temes per a l'alumnat i per al professorat amb la col·laboració de la coordinadora del PAF.

<ul style="list-style-type: none"> - En les circulars del centre s'utilitza un llenguatge inclusiu amb la diversitat familiar. - En la biblioteca del centre i també de les aules hi ha dotació de llibres sobre diversitat familiar. A més, aquests llibres es solen treballar en l'assignatura de Valors. - No es celebren commemoracions familiars 	<ul style="list-style-type: none"> - Continuar amb la mateixa línia. - Completar les biblioteques amb els llibres proposats a la Biblioteca de Colors. - Proposar al claustre la celebració del dia de la família
--	--

9. CONVIVÈNCIA POSITIVA. PROTOCOLS D'INTERVENCIÓ	
Diagnòstic/Situació del centre	Propostes per al Pla d'Igualtat i Convivència
<ul style="list-style-type: none"> - Es tracta d'un centre d'Infantil i Primària d'una línia en el qual no hi ha alteracions conductuals greus. Els protocols d'intervenció en cas de conflictes estan especificats i inclosos en el Pla de Convivència del centre. - A nivell de tutories realitzem dinàmiques i metodologies per fomentar la convivència (escolta activa, resolució de conflictes de forma pacífica, racó de la calma, propostes i ambients de lliure circulació, acompanyament familiar, grups interactius, jocs cooperatius, Club dels Valents i les Valentes, patis coeducatius, Educació emocional i afectivosexual) - El professorat ha rebut formació sobre Convivència i Resolució de conflictes de forma pacífica per part de l'Ajuntament de Castelló i de dues formadores externes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Revisar i actualitzar el Pla de Convivència per incorporar noves mesures legislatives i/o modificar, si s'escau, els protocols d'intervenció actuals. - Es proposa la creació d'un servei de mediació escolar a través del qual l'orientadora formarà a l'alumnat de 5é i 6é en tècniques de mediació de conflictes per ajudar a resoldre conflictes a l'hora del pati. - Es proposa també posar cartellera pel centre que treballi aspectes relacionats amb els valors i la convivència. - Assegurar-se que tot el personal del centre, inclòs el personal de monitoratge, aplica el protocol de resolució de conflictes inclòs en aquest pla. - Tornar a oferir aquesta formació al claustre ja que enguany hi ha moltes mestres nouvingudes. Oferir les conclusions d'aquests cursos a les mestres nouvingudes.

<ul style="list-style-type: none"> - Realització de Claustres Pedagògics on tractem, entre altres temes, la Convivència i la Resolució pacífica de conflictes. - L'alumnat i el professorat del tercer cicle rep formació TIC per conèixer les característiques del ciberassetjament i també rep formació sobre Educació afectivosexual per part de l'Ajuntament de Castelló. - Actualment no hi ha una sèrie de normes d'aula compartides per tots els nivells. - A les famílies nouvingudes al centre, de vegades els costa adaptar-se al tarannà de l'escola i a la seua organització. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir les conclusions d'aquests claustres al mestres nouvinguts i continuar fent-los amb nous temes. - Continuar amb aquesta formació - Intentar consensuar les normes d'aula d'Infantil i Primària, excepte aquelles que atenen a la particularitat de l'edat. - Crear un sistema de famílies acollidores que ja estiguen plenament integrades al centre, de manera que quan s'incopore una família nova al centre pugui ser "guiada" per alguna d'aquestes famílies amb la qual pugui tindre afinitat cultural o social. Proponem que es plantege per part de l'AMPA amb el suport de l'escola.
---	---

En relació a les **dades quantitatives**:

S'ha realitzat un registre de dades numèriques al voltant de la presència d'ambdós gèneres a l'escola. Cal esmentar que no hi hem trobat cap desigualtat en la repartició de l'alumnat.

També hem analitzat la presència d'alumnat que ha repetit i el seu gènere als diferents nivells de primària, no es troben dades rellevants respecte al gènere.

Respecte al claustre, la gran majoria del personal docent són dones, i lògicament al repartiment de les comissions hi ha més presència de mestres dones.

3. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

3.1. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA DEL CONSELL ESCOLAR

El Decret 253/2019 estableix la creació de la Comissió d'Igualtat i Convivència. La funció que se li assigna, segons el citat Decret, és **“el disseny i la posada en marxa d’iniciatives encaminades a la inclusió i a l’eliminació de les barreres a l’accés, la participació i l’aprenentatge, i a la igualtat entre homes i dones, seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d’igualtat de la Generalitat, amb especial atenció als casos d’assetjament escolar i de discriminació de qualsevol índole, i a la mediació per a la resolució de conflictes, particularment els relacionats amb la violència escolar.”**

3.2. COMPOSICIÓ I ORGANITZACIÓ

Al centre es constituirà una Comissió d’Inclusió, igualtat i convivència que tindrà la finalitat de garantir la correcta aplicació d’aquest Pla de Igualtat i Convivència, tant com del Reglament d’Organització i Funcionament del centre, així com col·laborar en la planificació de mesures preventives.

La comissió d’inclusió, igualtat i convivència, depenent del Consell Escolar i establerta pel Decret 253/2019 de regulació de l’organització i funcionament dels centres públics, estarà integrada, almenys, per:

- a) El/la director/a del centre, que la presidirà.
- b) El/la secretari/ària.
- c) Un representant del professorat
- d) La coordinadora d’igualtat i convivència
- e) Un representant dels pares, les mares o els tutors legals dels alumnes, elegit per i entre els representants del consell escolar.

Aquesta Comissió podrà convidar a les seues reunions a l’orientador/a i resta d’altres membres de la comunitat educativa, o de professionals especialitzats en l’atenció educativa, que assistiran amb veu però sense la possibilitat de votar, ja que no formen part de l’esmentada comissió.

Es realitzaran tres reunions ordinàries durant el curs, podent dur a terme les reunions extraordinàries que sigui precís en el moment que es necessités.

4. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES, PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU.

4.1. EN TOT EL CENTRE

- Seguir un **model dialògic** de prevenció de conflictes: Tindrem el diàleg com a eina fonamental amb l'objectiu d'aconseguir que no es produïska cap tipus de conflicte al centre. (Annex I)
- Posar a l'abast dels docents els **elements de diagnòstic** (qüestionaris, sociogrames, etc) que faciliten la **detecció de casos** de violència greu i, per tant, ajuden a previndre'ls, (com ara assetjament, discriminació o exclusió per raons de sexe; orientació; identitat de gènere, raça o religió), i facilitar a l'alumnat la denúncia d'aquestes situacions.
- Fomentar la **participació de l'alumnat** mitjançant estratègies basades en l'ajuda entre iguals (treball en parelles, en equips, o per exemple, elaborant les normes de convivència de l'aula al principi de curs..)
- Facilitar la participació de tota la **comunitat educativa** en accions de prevenció i promoció de la convivència del centre (com en les diferents celebracions i festes escolars: Dia de la Pau, Sant Jordi, Carnestoltes, Setmana Cultural...).
- Donar a **conèixer el pla de convivència** i el reglament de règim interior a tota la comunitat educativa. (reunions tutorial amb els pares i mares, ús de l'agenda/Web Família, ús de la web del centre ...)
- Fomentar el respecte a la diversitat i la **igualtat entre hòmens i dones** per mitjà de l'educació dels sentiments i de les emocions, en coherència amb els valors de llibertat, respecte, igualtat i solidaritat. (en la vida diària de l'aula evitar les discriminacions i els prejudicis, per exemple canviant sovint a l'alumnat de companys/es de taula, o intervindre en la formació dels equips quan es fa un treball i demanar no repetir sempre els mateixos companys/es, o barrejar alumnat de diferents ritmes d'aprenentatge).
- Tindre ben planificades mesures generals i específiques **d'atenció a la diversitat** que generen actituds inclusives en el centre i ajuden a crear un clima de respecte entre els seus membres (Pedagogia Terapèutica, Audició i Llenguatge, Compensatòria, Desdoblements, Tutorització entre iguals...)
- **Educar en la solidaritat** i en el suport social a les víctimes, així com a tindre tolerància zero enfront de la violència, des de les edats més primerenques.
- Contribuir des de les diferents àrees i **matèries del currículum**, a la millora de la convivència mitjançant l'adquisició de les competències bàsiques, particularment de la competència social i cívica, del sentit de la iniciativa, de l'esperit emprenedor i de la competència digital.
- Activitats d'**acolliment** per a l'alumnat que es matricula en el centre per primera vegada i per a les seues famílies. (Protocol per a nouvinguts/des).
- Activitats per a **sensibilitzar** tota la comunitat educativa davant dels casos de violència escolar greu, amb la finalitat de facilitar la prevenció, la detecció i l'eliminació d'estes manifestacions. (xerrades facilitades per l'ajuntament per millorar la convivència escolar, per fer palès els riscos de les noves tecnologies, assetjament, cyberbullying, xarxes socials...)
- **Banc de llibres:** promoció de l'ús adequat dels llibres de text i material didàctic.

- **Contacontes Internivells:** Aquest projecte consisteix en aparellar alumnat gran: de 3r, 4^t, 5e i 6e; i menut: d'Infantil 3 anys, 4 anys, 5 anys i 1^r de Primària respectivament; per a que els grans facen de contacontes a l'alumnat més menut i quei els llegisquen tota classe de llibres i també escolten les lectures incipients dels seus fillols.
- **Celebracions:** el dia de la Xiqueta i de la Dona en la Ciència, el Dia de la Dona i el dia de la Xiqueta.
- Activitats adreçades a **previndre i resoldre conflictes** en contextos interculturals. (demander la col·laboració de les entitats locals com els Serveis Socials i associacions culturals).
- Revisió de la documentació del centre per a garantir un llenguatge inclusiu,
- Passar sociogrames a tots els nivells de primària per a poder detectar i previndre possibles casos d'assetjament (entre altres coses)
- **L'orientadora educativa** del centre també ha anat duent a terme diferents actuacions i iniciatives per a anar millorant els aspectes d'igualtat i convivència en el centre, entre d'altres:
 - Xerrades: a alumnat, a les famílies, al professorat,....
 - Assessorar el professorat en les aules quan ho consideren oportú.
- Fomentar la integració d'alumnat aïllat (confirmar amb un sociograma).
- Fomentar el diàleg i la participació dins de l'aula.

Seguidament es passen a concretar les estratègies en els tres moments en què es produeixen la major part de les incidències i conflictes entre l'alumnat. I que considerem que són importants a tindre en compte en la prevenció: el moment de les entrades i sortides, el moment de l'esbarjo o joc lliure, i el moment del menjador (aquest últim es concreta en el punt 4.4)

Prevenció de conflictes en entrades, sortides i patis

OBJECTIUS	ACCIÓ/MESURA	TEMPS	RESPON
Aplicar estratègies que faciliten l'ordre en les entrades i sortides.	Sona una música a les entrades i sortides. Per tal de millorar l'ambient entre l'alumnat i professorat. Compartir responsabilitats tot el professorat a les entrades (9:00 i 15:00) de l'alumnat. Infantil i Primària: tutores, tutors i especialistes acompanyaran a l'alumnat fins la porta de sortida. Els especialistes aniran a buscar l'alumnat a les tutories: en acabar la classe els acompanyaran a l'aula.	Tot el curs	Tutors, Tutores i especialistes
Dotar-se d'un protocol d'actuació en la falta de puntualitat a les entrades al Centre	Les tutores i els tutors informaran a les famílies dels retards a través de Web Família Per als alumnes reincidents, Direcció parlarà amb les famílies i prendrà les mesures adequades. Es comunicaran les mesures a les famílies en la reunió de principi de curs.	Tot el curs	Equip Directiu / Tutores i Tutores

Evitar l'entrada de l'alumnat als edificis durant l'esbarjo	Cada tutor/tutora informarà al seu alumnat a l'inici del curs escolar d'aquesta mesura. Ho recordarà durant el curs, sempre que faça falta. Si algun infant s'ha de quedar a l'aula per algun motiu (treball, estudi, malaltia...) la persona que ho autoritze es quedarà en l'aula Durant l'esbarjo, amb la col·laboració de tot el professorat del claustre, es vigilaran les entrades i sortides de l'alumnat al lavabo.	Tot el curs	Tot el professorat
Millorar la convivència al pati.	S'estableix una reducció de la utilització del temps de la pista per a jocs de pilota, de manera que l'espai es pugui utilitzar per tothom. Només es podrà jugar a pilota dilluns, dimecres i divendres. El dimarts i dijous es proposen una sèrie de jocs en els quals poden participar alumnat de diferent nivell de manera que es fomenten les relacions internivell. El professorat garantirà material lúdic suficient per al gaudi d'aquestes estones.	Tot el curs	Tot el professorat

4.2. EN L'ORGANITZACIÓ I PLANIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT DOCENT

- Organitzar les activitats del centre perquè es desenvolupen en un clima de respecte, tolerància, participació i llibertat, per tal de fomentar en l'alumnat els valors propis d'una societat democràtica.
- Planificar les activitats escolars de manera que:
 - a) Es promogui la integració dels grups minoritaris i/o en situació de risc.
 - b) Es previngui la violència de gènere promovent una educació no sexista.
 - c) Es cree una consciència social i actitud crítica davant de la violència presentada pels mitjans de comunicació.
 - d) S'eduque en valors, drets i deures.
 - e) Es treballi en el desenvolupament de les capacitats emocionals

Aplicar el PEC i el PAT, els quals recullen les respostes educatives i les modalitats organitzatives que permeten ajudar tot l'alumnat a aconseguir els objectius d'etapa. També es dissenyen mesures encaminades a l'atenció de l'alumnat NESE.

4.3. EN L'ALUMNAT

4.3.1. CICLE D'INFANTIL

El Cicle d'Educació Infantil té unes característiques pròpies, que venen donades per l'edat dels infants que s'inicien en l'escolaritat als dos o tres anys i que en molts casos desconeixen els hàbits

bàsics de salut i treball. També per a molts infants és el primer lloc on es relacionen amb els seus iguals, a voltes amb desconeixement de l'idioma.

És per això que aquesta etapa necessita d'unes rutines diàries que a poc a poc van ensenyant a l'alumnat a conviure amb els altres i d'unes estratègies que ajuden als xiquets i xiquetes a reaccionar positivament i superar els conflictes que es generen degut a la fase d'egocentrisme en que es troben entre els 3 i 7 anys (segons Piaget).

A continuació s'exposen les estratègies més importants amb les quals es treballa la convivència al Cicle d'Infantil del nostre centre:

OBJECTIUS	ACCIÓ/MESURA	TEMPS	RESPON
Fomentar el respecte a la diversitat en tots els aspectes de la persona.	Emprar la metodologia basada en els principis de l'escola viva i activa (aprenentatge vivencial, acompanyament emocional, respectar les necessitats i interessos, accés al coneixement sense imposició, respecte a la diversitat en tots els seus aspectes)	Tot el curs	Tutories i especialitats
Treballar les emocions prenent com a punt de partida la mediació dels conflictes entre iguals.	Aplicar els passos per a la mediació de conflictes: <ul style="list-style-type: none"> ● El paper de l'adult serà el de mediador, ficant-se a l'alçada dels infants i preguntat a ambdues parts: ● què ha passat? ● com t'has sentit? com et sents ara? ● què necessites? ● vols demanar alguna cosa? 	Tot el curs	Tutories i especialitats
Aplicar en l'aula i en el centre les normes acordades en el cicle d'infantil	Es tracta de normes i límits molt clars que no es poden traspassar. Són les següents: <ul style="list-style-type: none"> ● No es pot agafar res de la mà de ningú ● S'han de respectar les creacions dels altres ● No s'accepta el suborn / manipulació ● Respectar a les altres persones ● Respecta i fer un bon ús del material i mobiliari 	Tot el curs	Tutories i especialitats

	<ul style="list-style-type: none"> Promoure un ambient tranquil a l'aula. 		
Fomentar la participació de les famílies en certs moments i activitats educatives	Promoure l'acompanyament i participació familiar en: <ul style="list-style-type: none"> El període d'adaptació. Les activitats extraescolars. Les activitats complementàries. Alguns tallers d'aula. 	Al llarg del curs	Tutories i famílies
Facilitar les relacions interpersonals entre tots els infants del cicle d'infantil.	A través de: <ul style="list-style-type: none"> El pati. Els ambients internivell. 	Tot el curs	Tutories i especialitats
Promoure els jocs inclusius.	Tant en l'aula com en el pati oferirem diversitat de jocs inclusius presentats en zones diferenciades i organitzats de manera que l'alumnat hi tingue accés de forma lliure i autònoma.	Tot el curs	Tutories i especialitats

4.3.2. EDUCACIÓ PRIMÀRIA

OBJECTIUS	ACCIÓ / MESURA	TEMPS	RESPON
Respectar la figura de tot el professorat del centre	Reunió amb les famílies a principi de curs per explicar-los les normes de l'escola i demanar que les recolzen. Comunicació entre les famílies i el professorat mitjançant l'agenda escolar i Web Família.	1r Trimestre del curs	Tutories i especialistes
Ensenyar que l'alumnat la forma de resoldre i evitar conflictes mitjançant la conversa, el diàleg i l'escolta activa.	Consensuar criteris entre el professorat per a resoldre en cas de conflictes a partir de la resolució dialogada de conflictes de l'annex I. El/la tutor/a ha de prendre la iniciativa des de principi de curs i concretar amb els seu curs les normes de convivència així com el respecte a tot el professorat del Centre. El professorat resoldrà qualsevol conflicte tant dins de l'aula com fora de l'aula.	Tot el curs	Tot el claustre

<p>Aconseguir que l'alumnat interioritze les normes de convivència per a prevenir situacions de manca de respecte als companys com insults, burles, paraulades...</p>	<p>Dedicar una sessió setmanal (tutoria) destinada a resoldre els conflictes que han sorgit durant la setmana i treballar les habilitats socials.</p> <p>Xerrades de prevenció d'assetjament i altres consultes contràries a la convivència.</p> <p>Els comportaments contraris a les normes s'anotaran diàriament o quan es produïsquen en full d'incidències i s'informarà a les famílies dels fets que s'han produït..</p>	<p>Tot el curs</p>	<p>Tutories</p>
<p>Desenvolupar estratègies per tal que els infants reconeguen comportaments inadequats.</p>	<p>S'aplicaran estratègies com:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'ús del diàleg i la reflexió per resoldre els conflictes. - Fer-los reflexionar sobre com afecta a la resta de persones el seu comportament. - Explicar-los les conseqüències de l'incompliment de les normes. 	<p>Tot el curs</p>	<p>Tutors/es i especialistes</p>

4.4. EN L'ÀMBIT DEL MENJADOR

Dins de les mesures de prevenció del Pla de Convivència també s'inclouen totes aquelles relatives al Menjador Escolar, que atén al voltant de 170 infants entre les 12:30 i les 15:00 hores.

Sent el Menjador un servei educatiu, cal comportar-se d'acord amb les més elementals normes d'educació, responsabilitat i convivència, d'igual manera que a les classes.

El menjador és un context ideal per practicar la convivència, les bones formes i les actituds de solidaritat i servei als altres. A més del foment d'hàbits higiènics, d'alimentació equilibrada i educació per a la salut.

Les normes de funcionament del menjador escolar impliquen a tot el Centre.

El menjador escolar s'ha de valorar com a servei del centre, com un oferiment que es fa a la comunitat educativa i del que ningú no pot sentir-se estrany, encara que no hi participe directament. Així que tots els col·lectius i òrgans de l'escola l'han de sentir com a propi.

4.4.1. LES NORMES DE CONVIVÈNCIA QUE CONFORMEN AQUEST REGLAMENT DE FUNCIONAMENT RESPONEN A LES SEGÜENTS CONSIDERACIONS: SINGULARITAT I COMPLEMENTARIETAT AMB LA RESTA D'ACTIVITATS DEL CENTRE.

Les normes generals de convivència del centre són d'aplicació a totes les activitats i serveis de l'escola. Així, el respecte a les persones i el bon ús dels material i recursos són d'aplicació, també a l'hora de dinar i al recinte del menjador escolar.

Qualsevol situació en temps de migdia, que siga contrària a les normes de convivència del centre, es resoldrà mitjançant el model de resolució dialogada de conflictes. En cas necessari serà resolta d'acord amb la tipificació de conductes contràries o perjudicials a aquestes previstes en les Normes d'Organització i Funcionament del Centre.

Qualsevol dany o desperfecte ocasionat per un mal ús o imprudència haurà de ser abonat per qui l'ocasiona.

L'alumnat haurà d'acceptar els horaris i torns que s'estableixen per al bon funcionament del menjador.

El personal de monitoratge haurà d'enregistrar qualsevol incidència o conducta que es considere contrària a les normes de convivència i ha d'informar al tutor o tutora del fet.

4.4.2 EN EL TEMPS DE DINAR

L'alumnat haurà de ser respectuós amb els altres i estar atent a les indicacions del personal de monitoratge. Es posarà especial atenció en les actituds irrespectuoses tant amb els seus iguals com amb els adults.

L'alumnat s'haurà de rentar les mans abans i després de menjar.

L'alumnat entrarà i eixirà del menjador de forma ordenada.

Ocuparà el seu lloc i adoptarà la postura correcta.

Utilitzarà correctament els coberts i el tovalló. No farà sorolls amb ells.

Ha de beure i menjar pausadament.

L'alumnat haurà d'adaptar-se al menú establert i ha de menjar la quantitat que se serveix o, com a mínim, la meitat de la ració. En casos especials, el personal del menjador adaptarà el menú.

Es comunicarà amb els altres amb un to de veu adequat, procurant mantenir un clima de convivència i diàleg adequats per a la ingesta d'aliments.

No llançarà ni tirarà el menjar a la taula o al terra.

S'ha d'esperar a alçar-se a que l'adult li donen permís.

L'alumnat podrà col·laborar en les tasques de desparar taula, neteja i ordre si així es considera necessari en l'organització d'inici de curs..

L'alumnat dinarà en el temps estipulat, raonablement, a tal efecte.

Tot l'alumnat menjarà el mateix menú, a excepció d'aquell que per prescripció mèdica i/o necessite d'un règim/menú especial. Tampoc es permetrà, per raons d'higiene i seguretat alimentària, entrar begudes ni altres aliments al menjador l'origen dels quals no siga de la pròpia cuina del centre.

4.4.3 EN ELS MOMENTS DE TEMPS LLIURE

L'alumnat haurà de ser respectuós amb els altres i estar atent a les indicacions de les persones pertanyents al servei de monitoratge. Es posarà especial atenció en les actituds irrespectuoses tant amb els seus iguals com als adults.

No es podran usar pilotes dures en les activitats de menjador i només es podrà jugar a pilota els dies que es determinen en l'organització del Centre.

Els dies de pluja no podrà usar-se cap tipus de pilota.

L'alumnat participarà en les activitats programades, atenen i respectant l'organització prevista per aquestes.

L'alumnat només podrà accedir a les estances assenyalades pel personal de monitoratge sempre acompanyat per aquestes. En cap cas anirà a les aules, altres estances del centre, ni romandrà als corredors sense estar acompanyat.

Si algun alumne ha de marxar del menjador l'haurà de recollir el seu pare o mare o alguna persona autoritzada per aquests, s'haurà d'haver comunicat prèviament a la persona encarregada del menjador a través de l'agenda, Web Família o el correu. La persona que ve a recollir-lo haurà de signar el document de recollida disponible en la consergeria del centre.

4.5. EN L'ÀMBIT FAMILIAR

La necessitat que les famílies col·laboren i s'impliquen activament en el procés educatiu del seus fills i filles es completa amb el deure dels centres educatius i del seus docents de facilitar esta col·laboració i participació.

Les vies de comunicació i coordinació família-escolar es concreten en:

- Canal escrit a través de les circulars informatives diverses; agenda, web família, Telegram de centre, Telegram d'aula i model de notificació de conductes contràries a les normes del funcionament i convivència en el centre.
- Reunions entre professionals i famílies al llarg del curs escolar:
 - Individuals a demanda de les famílies o tutor/a.
 - Grupals: el tutor/a convoca una reunió a l'inici de curs i a la finalització de cadascun dels trimestres.
- Direcció, Cap d'Estudis i Servei d'orientació del centre.
- Cridades telefòniques en situacions d'emergència i comunicació verbal a l'hora de l'eixida.

Les famílies hauran de complir amb els següents aspectes:

- Recolzar l'escola en la seva tasca educativa per la qual cosa hauran de cooperar amb el professorat.
- Acudir a les entrevistes quan són citats i complir les normes de convivència.
- Entrevistar-se almenys una vegada cada curs escolar amb el tutor o tutora per tal de ser informats convenientment sobre la conducta i aprofitament acadèmic dels seus fills/filles.
- Tenir cura que els seus fills i filles compleixen amb l'obligació d'assistència, puntualitat i treball personal.
- Controlar els deures i l'agenda/Web Família sovint.
- Saber com actuar davant una situació de convivència que afecte el seu fill o filla.
- Acompanyar els fills i filles en el seu procés de creixement.

L'alumnat té dret a que els seus pares, mares, tutors o tutores legals vetllen per la seua formació integral, col·laborant per a això amb la comunitat educativa, especialment en el compliment de les normes de convivència i de les mesures establertes en l'escola per a afavorir l'esforç i l'estudi.

4.6. EN L'ÀMBIT SOCIAL IMMEDIAT.

Mantenir unes relacions cordials i de col·laboració entre totes les persones i entitats de la localitat, per tal de tenir una bona convivència.

Evitar els incidents que afecten la convivència tant dins com fora del centre escolar.

Respecte de les persones i de l'entorn pròxim al centre.

Fomentar la convivència tan dintre com fora del centre escolar.

4.7. RESPOSTA EDUCATIVA D'EQUITAT I D'INCLUSIÓ, DECRET 104/2018, DE 27 DE JULIOL.

4.7.1. ORDRE 20/2019, DE 30 D'ABRIL, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. (DOGV núm. 8540 de 03.05.2019)

Article 8. Concepte i contingut del Pla d'actuació personalitzat (PAP).

1. El Pla d'actuació personalitzat és el document que organitza les mesures de resposta educativa, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, per a garantir l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix determinades mesures personalitzades, a partir de la proposta feta en l'informe sociopsicopedagògic.

2. El PAP té caràcter prescriptiu per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, sempre que s'hi aplique alguna de les mesures següents:

- a) Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars.
- b) Adaptació curricular individual significativa (ACIS) a l'ensenyament obligatori.
- c) Enriquiment curricular per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.
- d) Programes personalitzats que impliquen suports personals especialitzats.
- e) **Programes específics adreçats a l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta, programes d'acompanyament davant supòsits de violència i desprotecció, i plans terapèutics per a l'alumnat amb problemes greus de salut mental.**
- f) Itinerari formatiu personalitzat per a l'alumnat amb necessitats educatives especials que cursa ensenyaments de Formació Professional.
- g) Altres mesures que determine reglamentàriament la conselleria competent en matèria d'educació.

3. El PAP forma part de l'expedient acadèmic de l'alumnat per al qual s'aplica i ha de contindre, almenys, i en funció de les necessitats educatives identificades a l'informe sociopsicopedagògic, els apartats següents:

- a) Dades personals, escolars i familiars de l'alumna o l'alumne.
- b) Agents que hi intervenen, incloent-hi la família o representants legals i agents externs.
- c) Necessitats educatives que presenta i barreres i fortaleses en l'accés, la participació i l'aprenentatge.
- d) Mesures de resposta educativa que s'estan aplicant o s'han aplicat amb anterioritat, i els seus resultats.
- e) Mesures de resposta que s'han d'aplicar durant el curs, amb especificació dels objectius que es pretenen aconseguir, el personal de suport que ha d'intervindre i els criteris per a la seua retirada.
- f) Tasques i dedicació horària del personal especialitzat de suport que hi participa, d'acord amb el grau i la intensitat del suport determinats en l'informe sociopsicopedagògic.
- g) Organització de les coordinacions entre els diferents agents que hi intervenen, de centre i externs.
- h) Actuacions que cal desenvolupar en els àmbits familiar i social.
- i) Accions personalitzades per a la transició: per canvi d'etapa, modalitat d'escolarització o per reincorporació al centre, en el cas que, per raons de caràcter excepcional, l'alumnat reba atenció educativa transitòria externa al centre.
- j) Propostes que orienten l'itinerari formatiu personalitzat, en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives especials que finalitza l'escolarització obligatòria, a fi d'establir les condicions que faciliten la continuació dels seus estudis, la transició a la vida activa i la inserció sociolaboral.
- k) Seguiment i avaluació del PAP, d'acord amb el que especifica l'article 9 d'aquesta ordre, que inclou:
 - El seguiment i l'avaluació del desenvolupament i l'efectivitat de cada una de les mesures i dels suports.
 - El seguiment i l'avaluació del progrés de l'alumnat.
- l) Proposta de mesures de resposta educativa per al curs següent, en el cas de continuïtat del PAP.

Article 9. Desenvolupament i avaluació del Pla d'actuació personalitzat.

1. El PAP té caràcter anual i es redacta a l'inici de cada curs escolar o immediatament després de l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic, en el cas que l'avaluació sociopsicopedagògica es realitzi durant el curs escolar i l'alumna o l'alumne no tinga un PAP previ. L'equip docent, que coordina la tutora o el tutor, és el responsable de l'elaboració d'aquest, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport implicat i l'assessorament del servei especialitzat d'orientació.

2. Trimestralment, coincidint amb les sessions d'avaluació, l'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor i assessorat pel servei especialitzat d'orientació, amb la informació obtinguda de les famílies, l'alumnat i altres agents que hi intervenen, ha d'avaluar els resultats i l'eficàcia de les mesures de resposta educativa dutes a terme, l'organització dels suports personals especialitzats i el progrés de l'alumnat i, d'acord amb això, introduir les modificacions que siguin necessàries. En la sessió d'avaluació de final de curs, a més, han d'acordar la continuïtat del PAP i fer-ne la proposta per al curs següent.

3. Les decisions sobre la modificació i, si escau, la incorporació de noves mesures de resposta, les ha d'acordar de manera col·legiada l'equip educatiu en les sessions d'avaluació, a proposta de qualsevol dels seus membres, de la família o els representants legals o del mateix alumnat, en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil. Per a l'eliminació de les mesures s'han de considerar els criteris de retirada especificats en el PAP per a cada una d'aquestes.

4. La tutora o el tutor ha de fer constar en el document del PAP les conclusions i les decisions adoptades en el procés d'avaluació contínua i facilitar aquesta informació a les famílies, representants legals o l'alumnat, en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil, per a la qual cosa pot tindre la col·laboració de l'especialista en Orientació Educativa i de la resta de l'equip educatiu.

5. Les famílies, representants legals o l'alumnat, en cas de ser major d'edat i tindre la capacitat civil, tenen dret a rebre una còpia del PAP i de les modificacions, de la qual cosa s'ha de deixar constància per escrit amb el vistiplau de la direcció o la titularitat del centre.

Article 10. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.

1. Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistèmic que tenen com a objecte garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per a tot l'alumnat, especialment el que es troba en situació de més vulnerabilitat i en risc d'exclusió, mitjançant l'eliminació de les barreres que en limiten el desenvolupament i, d'aquesta manera, donar una resposta personalitzada a les necessitats que té.

2. Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, i les dimensions d'accés, aprenentatge i participació recollides en les línies generals d'actuació de l'article 4 del mateix decret.

Les mesures d'accés tenen com a objecte assegurar la presència de tot l'alumnat en totes les experiències educatives que es desenvolupen en el centre, la qual cosa implica la planificació, provisió i organització dels mitjans i els suports més adequats per a garantir l'accessibilitat física, sensorial, comunicativa, cognitiva i emocional/actitudinal de l'alumnat i la implementació d'actuacions per a previndre i reduir l'abandonament escolar, així com les mesures per a compensar les desigualtats en l'accés i permanència en el sistema educatiu derivades de situacions personals, socials, econòmiques, culturals, geogràfiques, ètniques o d'altra índole.

Les mesures d'aprenentatge fan referència a l'organització de les mesures curriculars i han de complir els requisits especificats en el punt 5 de l'article 4 del Decret 104/2018.

Les mesures de participació tenen com a objecte implementar la cultura i els valors de l'educació inclusiva en les pràctiques educatives, cosa que implica el desenvolupament de mesures que promouen la igualtat i la convivència, la prevenció i detecció de les situacions d'assetjament escolar i la intervenció conseqüent, la valoració de la diversitat cultural i ètnica, l'acollida i el sentit de pertinença de l'alumnat a la comunitat global i local, al centre i al seu grup classe. La finalitat és aconseguir que l'escola siga un entorn lliure, segur, sostenible, saludable i democràtic, on tothom se senta acollit, reconegut, valorat i respectat.

3. L'equip directiu ha de garantir que les línies i els criteris bàsics que orienten l'establiment de mesures a mitjà i llarg termini del Projecte educatiu del centre (PEC), la Programació general anual (PGA), les pràctiques educatives i totes les actuacions que es desenvolupen en cada un dels nivells de resposta incorporen les línies generals d'actuació establides en l'article 4 del Decret 104/2018, tot considerant la idiosincràsia del centre i les conclusions de l'anàlisi dels factors que en faciliten o en dificulten la inclusió en el context escolar, familiar i sociocultural. Així mateix, ha d'impulsar la participació i la cooperació de tota la comunitat educativa, l'obertura del centre a l'entorn pròxim i el treball en xarxa entre el personal educatiu del centre i amb altres centres.

4. L'equip directiu, el professorat i els serveis especialitzats d'orientació, cada un en l'àmbit de les seues competències, han d'adoptar les mesures perquè les famílies i l'alumnat reben assessorament i informació, de manera contínua, individualitzada i en format accessible, sobre les mesures de resposta educativa que s'adopten i les pautes que contribueixen a millorar el desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional.

5. En la presa de decisions s'ha d'escoltar i prendre en consideració l'opinió de les famílies o els representants legals i, sempre que siga possible, de l'alumnat. També hi poden participar, si escau i dins de l'àmbit de les competències que tenen, altres agents dels contextos formals i informals amb els qui l'alumnat es relaciona habitualment, en el marc de les planificacions centrades en la persona. Aquests processos de presa de decisions s'han de fer respectant el principi del superior interès del menor i l'exercici de les potestats que té conferides la funció docent i orientadora per a garantir el dret fonamental de l'educació.

6. La direcció dels centres públics ha d'autoritzar les mesures curriculars extraordinàries de nivell III i les mesures de nivell IV que impliquen actes administratius en l'àmbit competencial dels centres docents i formalitzar la sol·licitud de les mesures que impliquen l'autorització de l'Administració

educativa. En el cas dels centres privats concertats, la titularitat del centre, o els òrgans que aquesta determine, autoritzen les mesures curriculars extraordinàries de nivell III i les mesures de nivell IV que impliquen actes administratius en l'àmbit competencial dels centres docents. La sol·licitud de les mesures que requereixen subvenció o concert de l'Administració educativa és competència de la titularitat del centre.

7. Les mesures que impliquen actes administratius en l'àmbit competencial de les direccions territorials competents en matèria d'educació les ha d'autoritzar la persona titular de la direcció territorial competent en matèria d'educació.

8. La comissió de coordinació pedagògica o l'òrgan del centre que té atribuïdes aquestes funcions, ha d'establir les directrius i coordinar l'organització i implementació de les mesures de resposta per a la inclusió, d'acord amb els criteris del claustre i en coherència amb el Projecte educatiu del centre, el Pla d'actuació per a la millora i, si escau, els plans d'actuació personalitzats de l'alumnat.

9. Els criteris per a l'aplicació de les mesures curriculars extraordinàries de nivell III i les mesures de nivell IV es concreten en les seccions primera, segona, tercera i quarta d'aquesta ordre.

Article 38. Mesures personalitzades per a la participació.

1. Aquestes mesures estan dirigides a l'alumnat que requereix una resposta sistemàtica, personalitzada i singular en l'àmbit del desenvolupament emocional, interpersonal, social conductual i de la salut.

2. A més de les mesures del nivell I i II més generals dirigides al centre i a un grup de classe, s'han de desenvolupar les actuacions de suport i acompanyament personalitzat per a l'alumnat que en un moment determinant les pot necessitar per viure situacions d'instabilitat emocional, malaltia, exclusió, discriminació i violència, assetjament o desprotecció. Aquestes actuacions impliquen desenvolupament de protocols d'igualtat i convivència, i actuacions que impliquen emocionalment l'alumnat, el reforcen l'autoestima, el sentit de pertinença i el preparen per a interaccions positives en contextos socials actuals i de futura incorporació.

3. Mesures de participació del nivell III:

- Accions dirigides a un alumne o alumna o grup-classe per al desenvolupament actituds de respecte i tolerància, habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions i habilitats de comunicació interpersonal i relació social per a la interacció positiva en diversos contextos.

- Accions davant supòsits de violència, assetjament i desprotecció dirigides a un grup diferenciat d'alumnat i acompanyat de les seues famílies.

- Programes específics d'acompanyament personalitzat a l'alumnat i la seua família per l'aprenentatge d'habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions, de l'autoestima i la confiança en les possibilitats i les fortaleses personals. En aquest sentit, des del centre, es desenvolupen **Plans de recolzament conductual positiu** per a aquell alumnat que precisa un programa específic per a desenvolupar conductes positives.

- Notificació de possibles situacions de desprotecció de menors detectades a l'àmbit educatiu.

4. Mesures de participació del nivell IV:

- Programes específics amb suports especialitzats dirigits a l'alumnat que presenta problemes greus de conducta.

- Accions i programes amb suports especialitzats dirigits a una alumna, alumne o grup d'alumnes davant de supòsits de violència i desprotecció, amb la implicació de l'alumnat i les famílies.

- Pla terapèutic per a l'alumnat amb problemes greus de salut mental.

Aquestes actuacions les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, coordinat per el tutor o tutora amb la col·laboració del Servei Especialitzat d'Orientació Educativa i si escau, per part d'agents externs especialitzats de l'àmbit de la salut o de benestar social.

Cal resaltar en aquest sentit que d'acord amb la nova normativa on es regula el nou model d'organització de l'Orientació Educativa publicada al Decret 72/2021, s' estableix l'estructura de l'orientació en quatre tipus d'intervenció: a) La docència i la tutoria; b) L'orientació educativa especialitzada integrada en el centre a través dels equips d'orientació educativa i departaments d'orientació educativa i professional; c) Les agrupacions d'orientació de zona; i d) **Les unitats especialitzades d'orientació (UEO)**. D'acord amb l'article 12, les unitats especialitzades d'orientació complementen i donen suport a la intervenció que realitzen els equips d'orientació educativa, els departaments d'orientació educativa i professional i les agrupacions d'orientació de zona, en l'àmbit de convivència i conducta i d' igualtat i diversitat. Per tant, davant d'aquelles situacions excepcionals que requereixen una resposta específica, cal iniciar actuacions concretes en coordinació amb la UEO.

4.8. PROTOCOLS PER A LA IGUALTAT I LA CONVIVÈNCIA

4.8.1. PROTOCOL D'ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT, ESPECIALMENT EL DESPLAÇAT, ALS CENTRES EDUCATIUS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Instruccions i orientacions per actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut especialment el de desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana. - Resolució de 5 de Juny 2018.11.06.2018.

Tenint present el que ens dicta la **RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018**, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport.

<http://www.ceice.gva.es/ca/web/convivencia-educacion/protocolos>

FINALITAT

Establir els procediments i els criteris necessaris per a acollir l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, i facilitar guies d'actuació i documents orientatius de registre i valoració per a garantir una acollida i una atenció adequades a les seues necessitats.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS

En algun moment de la nostra vida, tots hem format part de l'alumnat nouvingut en un centre educatiu i hem experimentat un procés d'acollida. Una actitud comprensiva, coordinada i amb sensibilitat facilita aquest procés i millora l'adaptació de les persones nouvingudes.

A hores d'ara, vivim en un entorn molt canviant en què hi ha famílies que, per diversos motius, traslladen la seua residència, cosa que comporta el canvi de centre dels seus fills i filles. Es tracta d'alumnat desplaçat d'altres municipis, d'altres comunitats, d'altres sistemes educatius o desplaçats forçosos.

El procés d'acollida s'inicia amb la preparació d'actuacions d'acollida abans de la seua incorporació al centre educatiu, té una duració variable d'acord amb la situació particular en què es trobe l'alumne o l'alumna i finalitza quan ha desenvolupat les competències i les habilitats bàsiques (lingüístiques i psicosocials) que li han de permetre estar en disposició d'assolir l'objectiu de participar plenament en la vida del centre.

Les actuacions que es preveuen en aquest protocol s'incorporaran o poden estar ja incorporades al PEC (projecte educatiu de centre).

Com a orientació, s'han inclòs en aquest protocol dos annexos: "Annex II. Quadre d'indicadors", per al seguiment del procés d'acollida, i "Annex III. Registre i valoració del procés d'acollida de l'alumnat nouvingut", per a enregistrar i valorar les actuacions d'acollida i fer un seguiment des de l'inici del procés fins a la finalització d'aquest.

RESPONSABILITATS

Tota la comunitat escolar serà responsable d'acord amb el seu àmbit d'actuació. A continuació es detalla l'atribució de responsabilitats

A. ABANS DE LA INCORPORACIÓ AL CENTRE DE L'ALUMNAT NOUINGUT

1. MATRICULACIÓ (Equip Directiu)

- Entrevista família i alumne/a: dades personals, familiars acadèmiques i sanitàries. També sobre la situació familiar actual.
- Informar a la família sobre el funcionament del centre, serveis complementaris, activitats complementàries i extraescolars, horaris i calendaris, materials curriculars, ajudes i beques.

2. PREPARACIÓ (Equip Directiu i COCOPE)

- Planificar y coordinar la benvinguda.
- Planificar la incorporació al grup.
- Organitzar els recursos necessaris per acollir a l'alumne/a i la seva família.
- Implicació de la comunitat educativa en tot el procés.
- Sensibilitzar a la comunitat educativa per a evitar actituds de rebuig i afavorir l'empatia. Es pot contar amb el suport de ONG i associacions especialitzades.

B. INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT

3. BENVINGUDA

- Explicar el funcionament del centre.
- Realitzar amb la família i l'alumne/a una visita guiada pel centre.
- Presentar a la família el nou tutor.

4. INCORPORACIÓ A L'AULA (Tutor/a)

- Organitzar l'aula
- Presentar l'alumne/a a la resta de companys/es
- Descobrir les seves habilitats, interessos...

C. POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT

5. AVALUACIÓ INICIAL (EQUIP DOCENT ASSESSORAT PER L'EQUIP D'ORIENTACIÓ)

- Dissenyar i aplicar instruments d'avaluació del nivell curricular i la competència lingüística.
- Analitzar informació disponible; documentació acadèmica prèvia.
- Registrar d'entrevistes família de l'alumne
- Redactar un informe sobre competències clau

6. DETERMINACIÓ DE NECESSITATS (EQUIP DOCENT ASSESSORAT PER L'EQUIP D'ORIENTACIÓ)

- Identificar barreres d'accès i participació en l'aprenentatge, en funció dels resultats de l'entrevista, l'avaluació i l'observació directa.
- Establir el nivell de resposta educativa per a la inclusió, entre altres mesures de suport social, econòmic, personal i acadèmic.
- Elaborar si és necessari una adaptació temporal d'accés.

7. PLANIFICACIÓ DEL SUPORT LINGÜÍSTIC (COCOPE)

- Facilitar la incorporació al sistema educatiu valencià proporcionant instruments lingüístics bàsics.
- Oferir ajuda personalitzada per a què puguin comprendre i abordar els continguts.
- Facilitar ajuda durant les activitats a l'aula.

8. COORDINACIÓ AMB L'ENTORN ESCOLAR (Equip Directiu i COCOPE)

- Millorar la participació fora del centre (casa de cultura, poliesportiu, biblioteca...)

9. PLANIFICACIÓ DEL SEGUIMENT (Equip Directiu i COCOPE)

- Seguiment de l'alumne/a nouingut/da amb l'objectiu d'avaluar les diferents competències.

D. SEGUIMENT DE L'ALUMNAT NOUINGUT

10. FINALITZACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA INDIVIDUAL DE L'ALUMNE O L'ALUMNA (Equip Directiu i COCOPE)

- El procés se finalitza quan l'equip docent i la COCOPE del centre informen a la direcció del centre que l'alumne/a ha desenvolupat les competències i habilitats bàsiques que necessita per a participar plenament del centre.

E. AVALUACIÓ DEL PROCÉS

11. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA (COCOPE)

- Es valorarà el procés d'acollida i si és necessari es realitzaran propostes de millora.

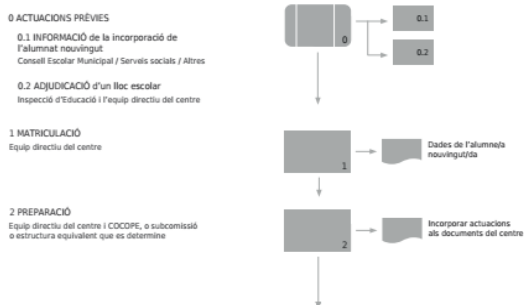
Dins del protocol d'acollida a l'alumnat nouvingut es planteja, en casos de famílies provinents d'un altre país/cultura, l'acompanyament per part d'una família del centre amb afinitats culturals si és possible per a que li servisca de guia per a la seua integració en el funcionament del centre.

DIAGRAMA DE FLUXE

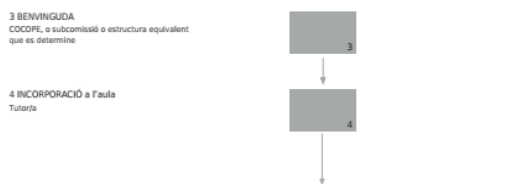
Llegenda dels diagrames de fluxe dels protocols

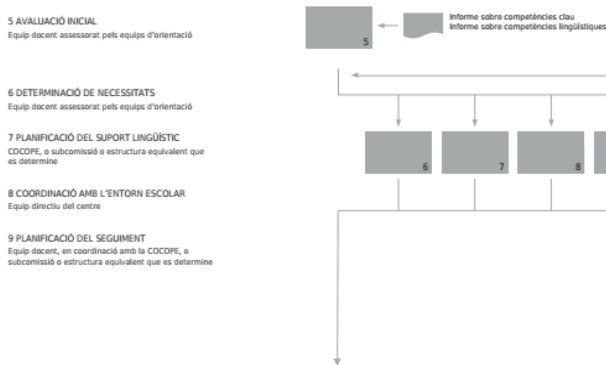
ABANS DE LA INCORPORACIÓ

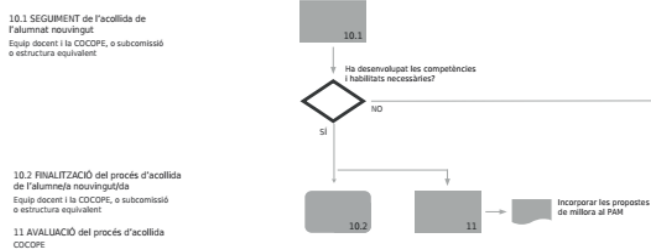
INCORPORACIÓ

POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

COCOPE (comissió de coordinació pedagògica)

4.8.2. PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT PER A GARANTIR EL DRET A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EXPRESSIONIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT

Tenint present el que ens diu la **Instrucció del 15 de desembre de 2016**, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el **protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat** Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport Conselleria de Educació, Investigació, Cultura y Deporte.

<http://www.ceice.gva.es/ca/web/convivencia-educacion/protocolos>

LEGISLACIÓ LGTBI

- LLEI 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI
- LLEI 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana
- DECRET 102/2018, de 27 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 8/2017, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana
- Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat
- Diagrama de flux
- Fitxa d'avaluació
- Orientacions sobre l'assetjament LGTBIfòbic
- Indicadors d'LGTBIfòbia

FINALITAT

La finalitat d'aquest protocol, aplicable i adaptable a contextos escolars diferents, és dotar els centres educatius d'una ferramenta eficaç que els permeta transformar-se en espais de llibertat i d'igualtat, en què totes les persones que conformen la comunitat educativa se senten lliures d'exclusió, coaccions de qualsevol tipus i en condicions de construir la seua realitat personal amb plenitud.

La diversitat afectiva, sexual i d'identitats de gènere és una realitat present als centres escolars i que afecta totes les persones que en formen part. Per tant, resulta una necessitat ineludible promoure una millor percepció i coneixement d'aquesta diversitat per a consolidar un model d'escola inclusiva.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS

Garantiran un clima de seguretat, de manera que la seua activitat es desenvolupe en espais lliures d'assetjament, agressió o discriminació per qualsevol motiu, i per tant, per identitat o expressió de gènere divergent, per un desenvolupament sexual diferent o per orientació sexual.

Realitzaran les actuacions necessàries per a la prevenció, detecció i eradicació d'actituds i pràctiques que manifesten prejudicis sexistes o discriminació basada en prejudicis negatius sobre la identitat de gènere, els sexes biològics no binaris o l'orientació sexual.

Els centres educatius realitzaran actuacions que afavorisquen la plena inclusió de l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb una identitat de gènere divergent, i protecció i respecte a la identitat de gènere manifestada per l'alumne.

L'assetjament per desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual no serà tolerat en cap lloc, ni sota cap circumstància.

1. DETECCIÓ I COMUNICACIÓ.

ACTIVACIÓ DEL PROTOCOL

Aquest protocol s'activarà en el moment que qualsevol membre de l'equip docent detecte o siga informat d'un possible cas d'intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent i ho comuniqui, seguint els processos i les vies que establisca el Reglament de règim intern, al tutor o tutora, a la coordinació d'igualtat i convivència, a l'equip d'orientació o a l'equip directiu. O bé, quan la família, o qui n'exercisca la tutoria legal, comuniqui el cas al centre educatiu. Una vegada comunicat, el director o la directora notificarà el cas al registre PREVI i s'inicia el protocol.

2. ESTUDI I VALORACIÓ

L'equip directiu, el tutor o tutora i l'equip orientador, sota la supervisió del coordinador/a d'igualtat i convivència, assumiran directament el cas per a analitzar la situació i respondre adequadament a les necessitats de l'alumne o l'alumna. Amb el consentiment i la col·laboració de la família, o de qui n'exercisca la tutoria legal, que serà informada dels fets observats i dels recursos existents en l'àmbit educatiu i extern, es dissenyarà un pla d'actuació (que contindrà, necessàriament les actuacions previstes en aquest protocol) que responga adequadament a les necessitats de l'alumne o alumna en els diferents àmbits d'intervenció: mesures organitzatives, mesures educatives, de formació i sensibilització.

3. INTERVENCIÓ

RESPONSABILITATS

Totes les persones del claustre tenen l'obligació d'intervindre davant qualsevol conducta negativa derivada de l'expressió de gènere o d'una identitat de gènere que s'allunye de l'estàndard o per motiu d'un desenvolupament sexual diferent. Més concretament:

- Observar possibles casos d'expressió de gènere divergent, acompanyats o no de comportaments tendents a la introversió, l'aïllament, la depressió o conductes autolesives.
- Observar indicis d'assetjament per expressar una identitat de gènere diferent a l'assignada socialment.
- Informar d'aquestes situacions, utilitzant les vies i processos establerts en els respectius reglaments de règim intern plans de convivència i igualtat.
- Respondre adequadament i prestar suport a les persones que expressen una identitat de gènere divergent.
- Informar o investigar seriosament actituds de rebuig, comportaments anòmals, possibles casos d'assetjament, queixes o denúncies.
- Fer el seguiment de la situació.
- Mantenir la confidencialitat dels casos.

TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA

Totes les persones de la comunitat educativa tenen l'obligació de:

- Tractar tothom amb respecte.
- No ignorar cap comportament constitutiu d'assetjament.
- Informar les autoritats educatives sobre les situacions d'assetjament de què es tinga coneixement, amb la discreció necessària per a protegir la intimitat i la dignitat de les persones afectades.
- Cooperar en totes les accions contingudes en aquest protocol.
- Desterrar la idea fal·laç que els casos d'expressió o d'identitat de gènere són un caprici d'aquells que els manifesten.
- Cooperar en el procés d'instrucció d'expedients disciplinaris en casos d'assetjament per transfòbia i informar adequadament la família de la possibilitat de presentar una denúncia judicial de forma complementària, si els fets són constitutius d'algun delictes.
- Assegurar la confidencialitat de les persones amb intersexualitat/DSD, observada o comunicada per la família, i cercar formes d'evitar la seua exclusió, especialment en les explicacions sobre cossos i anatomies sexuals i reproductives.

L'EQUIP DIRECTIU

Acordar amb la resta d'agents educadors un pla d'actuació i acompanyament que incloga les mesures acordades entre el centre i la família, les mesures organitzatives bàsiques i els responsables de la seua aplicació.

Adoptar les mesures necessàries per a garantir un entorn segur en el centre per a l'alumnat trans, amb una expressió de gènere no normativa i intersexual. Sota la supervisió dels responsables de la UAI, es mantindran tantes reunions amb la família com siguen necessàries fins arribar a un acord entre les parts, des de la via del diàleg, que repercutisca en l'adopció per consens de les mesures que l'alumne o alumna requereix, i que n'assegure el benestar i la integritat física i psicològica.

En casos extrems de no col·laboració, i esgotada la via del diàleg, el centre procedirà a l'aplicació del protocol que figura a l'annex III, de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, i a la notificació a la conselleria competent en benestar social i protecció de la infància, a través del full de notificació, segons s'estableix en l'Ordre 1/2010, de 3 maig.

ACTUACIONS

Els centres educatius elaboraran el seu Projecte educatiu de centre, el Pla de convivència i igualtat, i la resta de reglaments, plans i programes de centre, des dels principis del respecte a la llibertat individual i als drets d'identitat de gènere i orientació sexual lliurement expressats pels membres de la comunitat educativa.

Garantiran un clima de seguretat, de manera que la seua activitat es desenvolupe en espais lliures d'assetjament, agressió o discriminació per qualsevol motiu, i per tant, per identitat o expressió de gènere divergent, per un desenvolupament sexual diferent o per orientació sexual.

Realitzaran les actuacions necessàries per a la prevenció, detecció i eradicació d'actituds i pràctiques que manifesten prejudicis sexistes o discriminació basada en prejudicis negatius sobre la identitat de gènere, els sexes biològics no binaris o l'orientació sexual.

Els centres educatius realitzaran actuacions que afavorisquen la plena inclusió de l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb una identitat de gènere divergent, i protecció i respecte a la identitat de gènere manifestada per l'alumne.

L'assetjament per desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual no serà tolerat en cap lloc, ni sota cap circumstància.

SEGUIMENT

La persona coordinadora d'igualtat i convivència se n'encarregarà de supervisar l'aplicació d'aquest protocol, i vetllarà perquè:

- L'equip orientador preste assessorament psicopedagògic a l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb disconformitat de gènere o en procés de transició per a fer el seguiment del desenvolupament de la seua vida escolar.
- El tutor o la tutora observe i porte un control periòdic del cas, tant de l'estat de l'alumne o alumna com del grup on s'integra, i es coordine amb l'equip docent del grup classe de referència.
- El tutor/tutora, el cap d'estudis, l'equip orientador i el coordinador d'igualtat i convivència es reunisquen de forma periòdica, setmanalment o de forma quinzenal, segons es determine en cada cas.
- Es preste una atenció individualitzada a l'alumne o alumna per part de l'equip orientador, tutors, dels membres de l'equip directiu, de la persona coordinadora d'igualtat i convivència i de la resta de l'equip docent. Es pot valorar la conveniència de nomenar un tutor o tutora personal, triat pel propi alumne/a, que siga una persona de referència per a l'alumne/a o amb qui tinga un major grau de confiança i empatia.
- L'observació, la supervisió i l'acompanyament d'aquests casos s'ha de realitzar de forma que l'alumne o alumna no perceba un tractament diferenciat que l'estigmatitze i evitar així una doble discriminació.
- Una vegada finalitzada l'aplicació del protocol, les accions de formació i sensibilització que hagen tingut un impacte positiu seran incorporades als reglaments i plans que regulen el funcionament i la convivència en el centre.

ACCIONS DE SENSIBILITZACIÓ

El centre adoptarà i inclourà a la PGA accions de sensibilització i informació dirigides al conjunt de la comunitat educativa per assegurar el respecte a la diversitat d'anatomies sexuals i reproductives i el respecte a la identitat de gènere.

ACCIONS DE FORMACIÓ

El coordinador/a de formació, en col·laboració amb coordinador o coordinadora d'igualtat i convivència, organitzarà activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament

sexual diferent, la identitat de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual, perquè s'inclouen en els plans d'estudi i programacions, a fi que el centre educatiu esdevinga un espai que garantisca la igualtat i la diversitat, confortable i lliure de discriminació o violència.

En els cursos de formació o tallers impartits per professionals externs, els continguts hauran d'estar avalats per experts i per la literatura científica sobre la matèria (ciències psicosocials i biomèdiques), i s'evitarà, en qualsevol cas, pseudoformació basada en mites, supersticions o estereotips.

Es podran organitzar ponències, xarrades o la impartició de tallers a càrrec d'experts o especialistes en la matèria:

En col·laboració amb les AMPA, per a pares, mares i familiars, en horari extraescolar i dirigits a tota la comunitat educativa.

Dins el Programa de formació anual en centres, per al professorat.

En l'àmbit del Pla d'acció tutorial i del Pla d'atenció a la diversitat: .S'incorporarà un programa d'educació afectiva i sexual, progressiu i adaptat al currículum vigent de les diferents etapes educatives reglades

El respecte a la identitat de gènere es tindrà present en qualsevol activitat acadèmica del centre i també en les activitats complementàries i extraescolars.

Per al desenvolupament de les actuacions de sensibilització, formació i acompanyament de l'alumnat trans i intersexual, el centre educatiu comptarà amb el suport i l'assessorament del CEFIRE, el Servei Psicopedagògic Escolar, els departaments d'orientació, els gabinets psicopedagògics municipals i amb els col·lectius LGTBI més representatius i registrats legalment.

Pel que fa al professorat, la informació i la formació docent és imprescindible perquè es tradueixi en actituds de respecte i atenció a les diferències individuals.

COORDINACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS

La Direcció General de Política Educativa promourà procediments de coordinació d'actuacions i d'intercanvi de recursos amb altres departaments, especialment amb la direcció competent en igualtat i la direcció competent en salut sexual, orientats a la prevenció, detecció i intervenció davant de situacions de vulnerabilitat que suposen amenaces per al desenvolupament integral de l'alumnat trans i de les persones amb intersexualitats: accions conjuntes, campanyes institucionals, programes educatius en què col·laboren diferents administracions, etc.

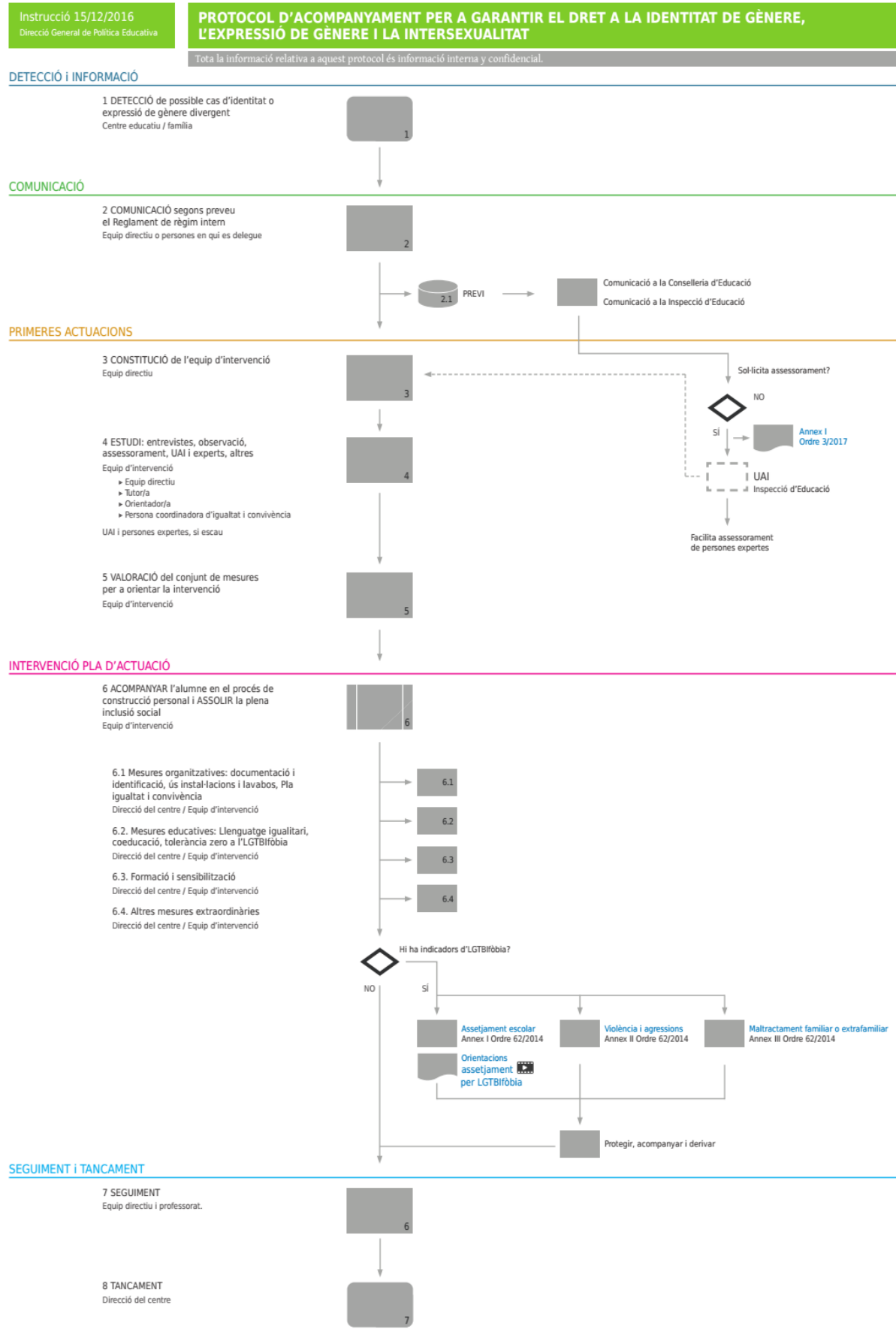
Coordinació amb la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i la Intersexualitat (UIGI)

En els casos en què l'alumnat estiga immers en un procés de transició de gènere, els centres podran sol·licitar, a petició de la família, l'assessorament dels professionals de la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i Intersexualitat per tal d'ajustar la resposta educativa a les necessitats de l'alumnat amb identitat de gènere divergent o amb desenvolupament sexual diferent.

Llegenda dels diagrames de fluxe dels protocols

Diagrama de Fluxe:

REGISTRES

- Comunicació d'un possible cas d'identitat o expressió de gènere divergent al Registre PREVI:
<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/registro-central>
- Informe final de curs sobre convivència que elabora la direcció del centre:
<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/plan-de-convivencia>
- Inclusió en el PEC, específicament en Pla de convivència i igualtat, i a més en el PADIE.
- Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa de les actuacions previstes en el protocol.
- Concreció de les actuacions en la PGA i Pla de formació del professorat.

5. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL RRI SOBRE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE.

1. El Pla de Convivència és responsabilitat de tots els membres de la comunitat educativa en l'àmbit de les seues competències, i el seu desenvolupament es portarà a la pràctica baix la coordinació de l'equip directiu.
2. El tutor/a de l'alumnat prendrà la iniciativa, coordinarà i portarà a la pràctica les mesures oportunes. **En primer lloc seran mesures educatives i en segon lloc, si s'escau, s'aplicaran mesures correctives i sancions.** S'aplicarà el protocol quan un infant del seu grup-aula es considere que dificulta la convivència escolar, amb conductes contràries a la convivència.
3. És competència de la direcció del centre afavorir la convivència i resoldre els conflictes d'acord amb els criteris fixats en el reglament de règim intern i en el Pla de convivència. L'equip directiu serà el responsable d'iniciar i aplicar els protocols quan es considere que un alumne/a dificulta greument la convivència escolar, presenta conductes greument perjudicials per a la convivència o s'evidencia una situació d'assetjament.
4. La consecució d'un clima adequat de convivència és una responsabilitat de tota la comunitat educativa; per això, el pla de convivència inclourà accions per a conscienciar i sensibilitzar tots els membres que la componen: professorat, alumnat, famílies, personal no docent i agents, professionals o mediadors interculturals de l'entorn que participen en la vida del centre.
5. Per a això, el professor o professora d'orientació educativa, o qui tinga atribuïdes estes funcions en el centre, assessorarà l'equip directiu en l'exercici de les seues competències, i els equips docents en la coordinació i el desenrotllament del pla de convivència.
6. Podran ser objecte de mesures **correctores** o **disciplinàries** les conductes tipificades en els articles 35 i 42 del present decret que siguen realitzades pels alumnes dins del recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars, així com durant la prestació dels serveis de menjador i transport escolar.

Per tal de comunicar conductes contràries a la convivència s'empraran els Annexos II i III:

- Full d'incidència constitutiva de falta
- Comunicació escrita d'una incidència

5.1 CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA

En el Projecte Educatiu del Centre s'inclouran les actuacions i els fins educatius que orienten el Pla de Convivència i el Reglament de Règim Intern.

A continuació es desenvolupen els tipus d'incidències contràries a les normes de convivència i s'estableixen les mesures correctores que contempla la normativa. Però nosaltres som partidaris d'una resolució dialogada de conflictes tal i com ve especificat en l'annex I, mitjançant el qual abordem les causes d'eixes conductes per tal de que no es tornen a produir, evitant així sempre que siga possible les accions punitives.

5.1.1 TIPUS D'INCIDÈNCIES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA. ARTICLE 35 DEL DECRET 39/2008

Es consideren conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu les següents:

- a) Les faltes de puntualitat injustificades.
- b) Les faltes d'assistència injustificades.
- c) Els actes que alteren el normal desenrotllament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenrotllament de les classes.
- d) Els actes La manera de resoldre és la manera com enfrontem nosaltres els conflictes en la nostra vida.
- e) Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa.
- f) El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.
- g) El furt o el deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.
- h) Les accions que puguen ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de la comunitat educativa.
- i) La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenrotllament del procés d'ensenyança-aprenentatge.
- j) La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.
- k) L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre.
- l) La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.
- m) La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.
- n) L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.
- o) Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys i companyes.
- p) La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.
- q) La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.

- r) L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.
- s) La desobediència en el compliment de les normes de caràcter propi del centre i que estiguen incloses en el seu projecte educatiu

5.1.2 MESURES D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA CORRECTORES. ARTICLE 36 DEL DECRET 39/2008

Mesures educatives correctores

1. Davant les conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu, tipificades en l'article anterior, el pla de convivència i el reglament de règim interior del centre podran preveure mesures d'intervenció que concreten, ajusten o modulen les mesures educatives correctores recollides en este article (quadre a sota)
2. Per a l'aplicació de les mesures educatives correctores, no serà necessària la instrucció prèvia d'expedient disciplinari; no obstant això, per a la imposició de les mesures educatives correctores dels apartats h) i i) (suspensió d'excursions o classes) serà preceptiu el tràmit d'audiència a l'alumne o alumna, o als pares, mares, tutors/es en cas de ser menors d'edat, en un termini de deu dies hàbils.
3. Les mesures educatives correctores que s'imposen seran immediatament executives. **Totes les mesures correctores hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes menors d'edat.**
4. Correspon al director o directora del centre i a la comissió de convivència, afavorir la convivència i facilitar la mediació en la resolució dels conflictes. Al director o directora del centre li correspon, així mateix, imposar les mesures educatives correctores que corresponguen a l'alumnat, en compliment de la normativa vigent. El cap o la cap d'estudis o el professor o professora d'aula, per delegació del director o directora, podrà imposar les mesures correctores previstes.

MESURES EDUCATIVES CORRECTORES DE CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA. (Article 35)

MESURES EDUCATIVES CORRECTORES	El director/a del centre delegarà la imposició de les mesures educatives correctores en:
a) Amonestació verbal	El/la professor/a present quan l'alumne/a realitze la conducta contrària a les normes de convivència
b) Compareixença immediata davant el cap o la cap d'estudis o el director o la directora	El/la professor/a present quan l'alumne/a realitze la conducta contrària a les normes de convivència
c) Amonestació per escrit	El/la professor/a present quan l'alumne/a realitze la conducta contrària a les normes de convivència
d) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge, utilitzats durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu	El/la professor/a present quan l'alumne/a realitze la conducta contrària a les normes de convivència
e) Privació de temps d'esbarjo per un període màxim de cinc dies lectius.	El/la professor/a present quan l'alumne/a realitze la conducta contrària a les normes de convivència
f) Incorporació a l'aula de convivència del centre. De no existir es canviarà a l'alumne a una classe diferent que farà les vegades d'aula de convivència	El professor o professora present quan l'alumna o alumne realitze la conducta contrària a les normes de convivència de què es tracte.
g) Realització de tasques educadores per l'alumne/a en horari no lectiu. (< 5 dies)	El cap o la cap d'estudis del centre, a proposta del professor o professora present quan l'alumne o alumna realitze la conducta.
h) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre (dins dels 15 dies següents)	El cap o la cap d'estudis del centre. (audiència prèvia als pares abans de 10 dies hàbils)
i) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a cinc dies lectius. El professor/a prepararà les activitats acadèmiques per a l'alumne que romandrà en el centre.	No és delegable, si bé la cap o el cap d'estudis del centre organitzarà l'adequada atenció d'este alumnat. (audiència prèvia als pares abans de 10 dies hàbils)
<p>* Totes les mesures educatives correctores (excepte les de color gris apartats a,b i d), han de quedar registrades per escrit en un full d'incidència constitutiva de falta on figure la descripció de la conducta que l'ha motivada, la seua tipificació segons l'article 35 i la mesura educativa correctora adoptada, i han de ser comunicades formalment als pares/ tutors dels menors</p> <p>* Les conductes contràries a les normes de convivència i les mesures correctores prescriuran en el termini d'un mes, comptat a partir de la data de comissió de la conducta que l'ha motivada</p> <p>* Es tindran en compte les circumstàncies atenuants i/o agreujants del punt 5 d'aquest apartat</p>	

5. A l'efecte de gradació de les mesures correctores i de les mesures disciplinàries, es tindran en compte les següents **circumstàncies atenuants**:

- a) El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.
- b) La no-comissió amb anterioritat d'accions contràries a les normes de convivència. El caràcter ocasional de l'acte en el comportament habitual.
- c) La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenvolupament de les activitats del centre.
- d) L'ofertament d'actuacions compensadores del dany causat.
- e) La falta d'intencionalitat.
- g) La provocació suficient.

Es tindran en compte les següents **circumstàncies agreujants**:

- a) La premeditació.

b) La reiteració.

c) Qualsevol conducta discriminatòria per raó de naixement, raça, sexe, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, conviccions polítiques, morals o religioses, per discapacitats físiques, sensorials o psíquiques, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

d) Quan la sostracció, agressió, injúria o ofensa es realitzi contra qui es trobe en situació d'inferior edat, minusvalidesa, recent incorporació al centre o situació d'indefensió.

f) La publicitat, incloent-hi la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació.

g) La realització en grup o amb intenció d'emparar-se en l'anonimat.

6. Reiteració de conductes contràries a la convivència i falta de col·laboració dels pares, mares, tutors/es

En aquells supòsits en què, una vegada duta a terme la correcció oportuna, l'alumne/a continue presentant reiteradament conductes pertorbadores per a la convivència en el centre, a més d'aplicar les mesures educatives correctores que corresponguen, es traslladarà, amb la comunicació prèvia als pares, mares o tutors, a les institucions públiques que es consideren oportunes, la necessitat d'adoptar mesures dirigides a modificar aquelles circumstàncies personals, familiars o socials de l'alumne/a que puguin ser determinants de l'aparició i persistència de les dites conductes.

En aquelles mesures educatives correctores en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors/es de l'alumne/a i estos la rebutgen, el centre ho comunicarà a l'administració educativa, a fi que s'adopten les mesures oportunes per a garantir els drets de l'alumne/a continguts en el capítol I del títol II del decret 39/2008 i el compliment dels deures recollits en el capítol II. L'administració educativa, si considera que esta conducta causa greu dany al procés educatiu del seu fill/a, ho comunicarà a les institucions públiques competents, previ informe de la inspecció educativa.

5.2. CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA

En el Projecte Educatiu del Centre s'inclouran les actuacions i els fins educatius que orienten el Pla de Convivència i el Reglament de Règim Intern

5.2.1 Tipus d'incidències. Article 42 del Decret 39/2008

Tipificació: Es consideren conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre les següents:

- a) Els **actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa** que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l'article 35 del present decret.
- b) **L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa**, així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.
- c) **Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar**, particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra els alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials o educatives.
- d) **L'assetjament escolar.**
- e) **La suplantació de personalitat** en actes de la vida docent.
- f) **La falsificació, el deteriorament o la sostracció de documentació acadèmica.**
- g) **Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre** o en els béns dels membres de la comunitat educativa.
- h) **Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenrotllament de les activitats del centre.**
- i) **Les actuacions que puguin perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal** dels membres de la comunitat educativa.
- j) **La introducció en el centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials** per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- k) **Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del centre** educatiu si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.
- l) La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència en el centre.
- m) **La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores** adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.
- n) **La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades** davant de les faltes que afecten greument la convivència en el centre.
- o) **L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del centre.**
- p) **Actes atemptatoris respecte al projecte educatiu**, així com al caràcter propi del centre.

5.2.2 Mesures educatives disciplinàries.

MESURES EDUCATIVES DISCIPLINÀRIES DAVANT DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA. (Article 42)

Apartats h, m, n
Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu (entre 5 i 15 dies lectius)

Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.
Canvi de grup o classe de l'alumne o l'alumna (entre 5 i 15 dies lectius)
Suspensió del dret d'assistència a determinades classes (per un període comprés entre sis i quinze dies lectius). L'alumne/a romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguin encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.
Resta dels Apartats (excepte h, m, n)
a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li imparteix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.
b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics,
* Les conductes tipificades en l'article 42 d'este decret i les mesures educatives disciplinàries prescriuen en el transcurs del termini de tres mesos comptadors a partir de la seua comissió o imposició.

Responsabilitat penal: La direcció del centre públic comunicarà, simultàniament al Ministeri Fiscal i a la direcció territorial competent en matèria d'educació, qualsevol fet que pugua ser constitutiu de delictes o falta penal, sense perjudici d'adoptar les mesures cautelars oportunes

Aplicació i procediments:

1. Les conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre docent només podran ser objecte de mesura disciplinària amb la **instrucció prèvia del corresponent expedient disciplinari**.
2. Correspon al director o directora del centre incoar, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat escolar, els mencionats expedients a l'alumnat.
3. L'acord sobre la iniciació de l'expedient disciplinari s'acordarà en el termini màxim de dos dies hàbils del coneixement dels fets.
4. El director o directora del centre farà constar per escrit l'obertura de l'expedient disciplinari, que haurà de contindre: El nom i els cognoms de l'alumne o alumna. Els fets imputats. La data en què es van produir. El nomenament de la persona instructora. El nomenament d'un secretari o secretària, si és procedent per la complexitat de l'expedient, per a auxiliar l'instructor o instructora. Les mesures de caràcter provisional que, si és el cas, haja acordat l'òrgan competent, sense perjudici de les que puguen adoptar-se durant el procediment.
5. L'acord d'iniciació de l'expedient disciplinari ha de notificar-se a la persona instructora, a l'alumne o alumna presumpte autor dels fets i als seus pares, mares, tutors o tutores. En la notificació s'advertirà els interessats que, si no fan al·legacions en el termini màxim de deu dies sobre el contingut de la iniciació del procediment, la iniciació podrà ser considerada proposta de resolució quan continga un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.

6. Només els qui tinguen la condició legal d'interessats en l'expedient tenen dret a conèixer-ne el contingut en qualsevol moment de la tramitació.

Instrucció i proposta de resolució:

1. L'instructor o instructora de l'expedient, una vegada rebuda la notificació de nomenament i en el termini màxim de 10 dies hàbils, practicarà les actuacions que considere pertinents i sol·licitarà els informes que jutge oportuns, així com les proves que considere convenients per a l'esclariment dels fets.

2. Practicades les actuacions anteriors, l'instructor formularà proposta de resolució, que es notificarà a l'interessat, o al pare, mare, tutor o tutora, si l'alumne o l'alumna és menor d'edat; se'ls concedirà audiència per un termini de deu dies hàbils.

3. Es podrà prescindir del tràmit d'audiència quan no figuren en el procediment, ni siguen tinguts en compte en la resolució, altres fets ni altres al·legacions i proves que les adduïdes per l'interessat

La proposta de resolució haurà de contindre:

- a) Els fets imputats a l'alumne o alumna en l'expedient
- b) La tipificació d'aquests, segons l'article 42 del decret 39/2008 de 4 d'abril.
- c) La valoració de la responsabilitat de l'alumne/a i si és procedent, les circumstàncies que poden agreujar o atenuar la seua acció.
- d) La mesura educativa disciplinària aplicable entre les previstes
- e) La competència del director o directora del centre per a resoldre

Resolució i notificació:

1. El termini màxim per a la resolució de l'expedient disciplinari des de la incoació fins a la seua resolució, incloent-hi la notificació, no podrà excedir un mes.

2. La resolució, que haurà d'estar motivada, contindrà:

- a) Els fets o les conductes que s'imputen a l'alumne o alumna.
- b) Les circumstàncies atenuants o agreujants, si n'hi ha.
- c) Els fonaments jurídics en què es basa la correcció imposada.
- d) El contingut de la sanció i la data d'efecte d'esta.

e) L'òrgan davant del qual es pot interposar una reclamació i un termini.

3. La resolució de l'expedient per part del director o directora del centre públic posarà fi a la via administrativa, per la qual cosa la mesura disciplinària que s'impose serà immediatament executiva, excepte en el cas de la mesura correctora prevista en l'article 4.3.3. b) (canvi de centre educatiu), contra la qual es podrà recórrer davant de la conselleria competent en matèria d'Educació.

4. Les resolucions dels directors o les directores dels centres docents públics podran ser revisades en un termini màxim de cinc dies pel Consell Escolar del centre a instància dels pares, mares, tutors o tutores legals dels alumnes, d'acord amb el que estableix l'article 127 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. A este efecte, el director o directora convocarà una sessió extraordinària del Consell Escolar en el termini màxim de dos dies hàbils, comptats des que es va presentar la instància, perquè este òrgan procedisca a revisar, si és el cas, la decisió adoptada, i proposar, les mesures oportunes.

Mesures de caràcter cautelar: (provisionals)

1. En incoar-se un expedient o en qualsevol moment de la instrucció, el director o directora del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor o instructora i oïda la comissió de convivència del consell escolar del centre, podrà adoptar la decisió d'aplicar mesures provisionals amb finalitats cautelars i educatives, si així fóra necessari per a garantir el normal desenrotllament de les activitats del centre.

2. Les mesures provisionals podran consistir en:

- a) Canvi provisional de grup.
- b) Suspensió provisional d'assistir a determinades classes.
- c) Suspensió provisional d'assistir a determinades activitats del centre.
- d) Suspensió provisional d'assistir al centre.

3. Les mesures provisionals podran establir-se per un període màxim de cinc dies lectius.

4. Davant de casos molt greus, i després de realitzar una valoració objectiva dels fets per part del director o directora del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor o instructora i oïda la comissió de convivència del consell escolar del centre, de manera excepcional i tenint en compte la pertorbació de la convivència i l'activitat normal del centre, els danys causats i la transcendència de la falta, es mantindrà la mesura provisional fins a la resolució del procediment disciplinari, sense perjuí que esta no haurà de ser superior en temps ni diferent de la mesura correctora que es propose, llevat del cas que la mesura correctora consistisca en el canvi de centre.

5. El director o directora podrà revocar o modificar, en qualsevol moment, les mesures provisionals adoptades.

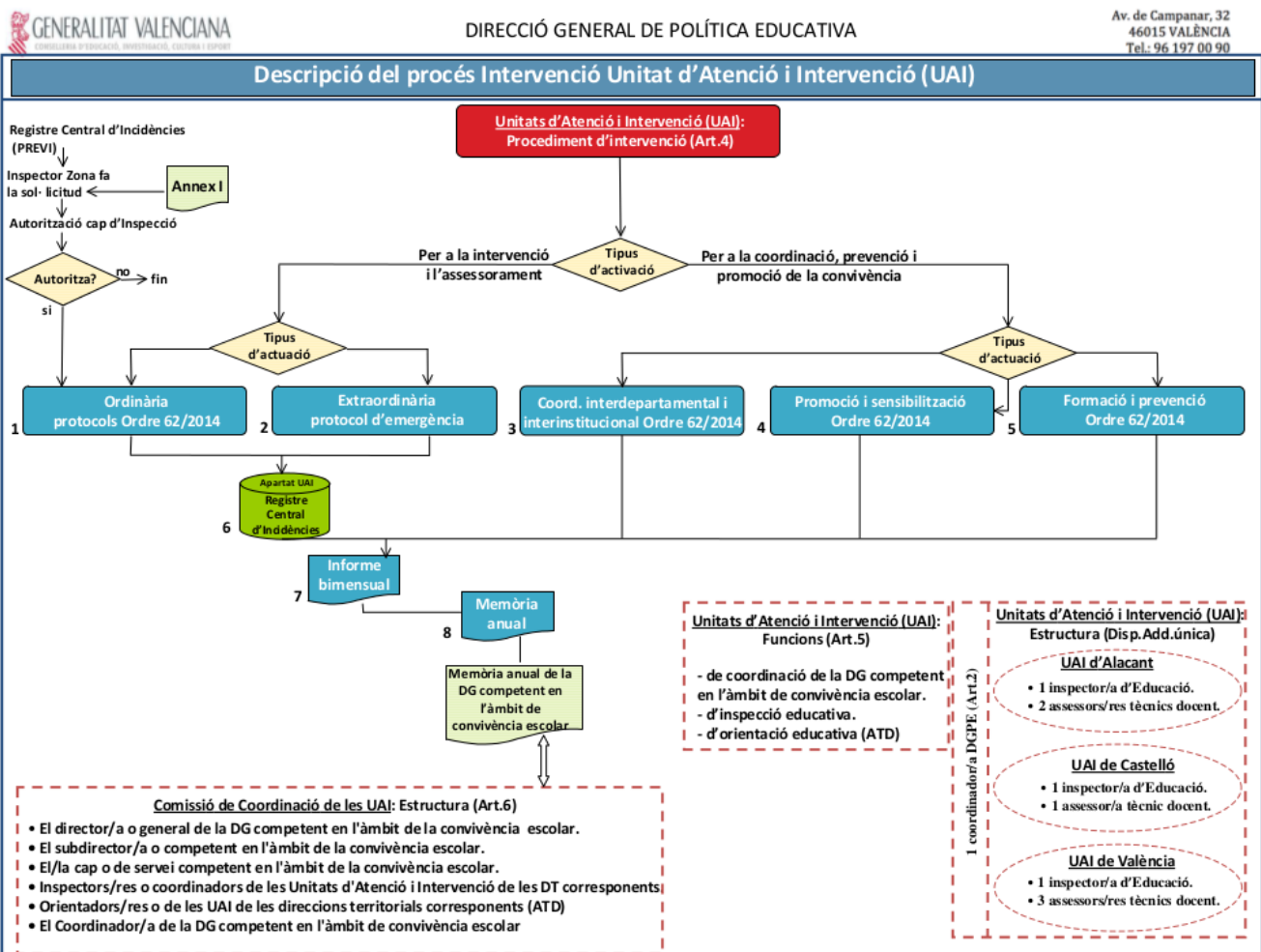
6. En cas que l'alumne o alumna que ha comés presumptament els fets siga menor d'edat, estes mesures provisionals s'hauran de comunicar al pare, mare o tutors.

7. Quan la mesura provisional adoptada comporte la no-assistència a determinades classes, durant la impartició d'estes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.

8. Quan la mesura provisional adoptada comporte la suspensió temporal d'assistència al centre, el tutor o tutora entregarà a l'alumne o alumna un pla detallat de les activitats acadèmiques i educatives que ha de realitzar i establirà les formes de seguiment i control durant els dies de no-assistència al centre per a garantir el dret a l'avaluació contínua.

9. Quan es resolga el procediment disciplinari, si la mesura provisional i la mesura disciplinària tenen la mateixa naturalesa, els dies que es van establir com a mesura provisional, i que l'alumne o alumna va complir, es consideraran a compte de la mesura disciplinària a complir.

5.3. ORDRE 3/2017 DE 6 DE FEBRER, PER LA QUAL ES CONSTITUEIXEN LES UNITATS D'ATENCIÓ DEL PLA DE PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIA I PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA (PREVI) I S'ESTABLEIX EL PROCEDIMENT PER AL SEU FUNCIONAMENT (UAI).

Cal ressaltar que actualment ens trobem en un moment de transició cap al nou model de l'organització de l'Orientació Educativa. En aquest sentit, la Unitat Específica d'Orientació (UEO) de l'àrea de convivència i conducta assumiria les tasques de la UAI. Per tant, davant casos greus de problemes de conducta i/o convivència, cal iniciar el procés de coordinació amb la UEO especialitzada per tal de activar actuacions concretes.

5.4. PROTOCOLS ESTABLERTS EN L'ORDRE 62/2014 A SEGUIR EN ELS SET SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA

En l'ordre 62/2014 es descriuen els protocols específics que s'han de seguir en els set supòsits de violència. Fem constar en aquest document els dos que amb més probabilitat es poden donar en l'àmbit escolar. La resta de models venen indicats en l'apartat 5.3.3., els citats models es poden consultar en l'enllaç següent:

[Ordre 62/2014](#)

5.4.1. MODEL D'ACTUACIÓ EN SITUACIONS DE POSSIBLE ASSETJAMENT I INTIMIDACIÓ ENTRE ALUMNAT

L'assetjament escolar L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat. L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres. És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix de manera continuada.
- c) Hi ha desequilibri de poder. Es produïx una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- d) Es produïx indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
- e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.
- f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults. El ciberassetjament Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

Protocol d'actuació davant de l'assetjament i del ciberassetjament

1. Detectar i comunicar la situació. Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arreglarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.

b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.

c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.

b) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.

c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.

d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faça desaparéixer les proves físiques que tinga.

e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faça amb la major discreció possible.

f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.

g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

- a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats

- a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
- c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre. La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat

- a) Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

5.4.2. MODEL D'ACTUACIÓ DAVANT DE L'ALUMNAT QUE PRESENTA ALTERACIONS GREUS DE LA CONVIVÈNCIA; BARALLES, AGRESSIONS, I/O VANDALISME

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns. Alumnat que altera greument la convivència Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincidents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació. Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre. La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per a alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport. La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, equips específics d'intervenció amb infància i adolescència (EEIIAI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el patix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits

tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar. Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència. Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne.

c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els servicis socials municipals, el servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre. La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

5.4.3. RESTA DE MODELS DEL DECRET 62/2014

Model d'actuació davant de situacions on es detecta maltractament infantil

- Annex III

Model d'actuació davant de situacions on es detecta violència de gènere en l'àmbit educatiu

- Annex IV

Model d'actuació a seguir en el cas que el Personal Docent i/o PAS dependent de la Conselleria d'Educació siga objecte d'acció il·lícita en ocasió de l'exercici del seu càrrec o funció

- Annex V

Model d'actuació davant de qualsevol situació de violència greu, originada fora del centre escolar

- Annex VI

Model de comunicació al Ministeri Fiscal

- Annex VII

5.5. RESOLUCIÓ 11 DE DESEMBRE DE 2017, PER LA QUAL ES DICTEN INSTRUCCIONS PER A LA DETECCIÓ I L'ATENCIÓ PRECOÇ DE L'ALUMNAT QUE PUGA PRESENTAR UN PROBLEMA DE SALUT MENTAL, DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT I DE LA CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA.

Amb la finalitat de facilitar la coherència de les actuacions establides i garantir la correcta atenció i seguiment dels menors escolaritzats que presenten problemes de salut mental, han elaborat de manera consensuada un protocol de coordinació que facilite una intervenció integral i individualitzada. L'existència d'aquest protocol es defineix com una eina que sistematitze les actuacions conjuntes, clíniques i educatives, en l'atenció a l'alumnat que presenta aquestes necessitats específiques.

Per a això:

- S'establiran línies i vies per a la coordinació i el treball col·laboratiu i en xarxa entre els serveis sanitaris, educatius i socials.
- S'oferirà col·laboració extensiva a les famílies, tutors o tutores o representants legals, comptant amb l'autorització expressa d'aquestes.
- Es desenvoluparà un pla terapèutic consensuat i interdisciplinari
- que afavorisca la col·laboració i la corresponsabilitat.

FINALITAT

La finalitat d'aquest protocol és descriure el procediment que han de seguir els centres educatius, centres d'atenció primària i les unitats de salut mental infantil-adolescent (USMIA) per atendre l'alumnat de manera integral i coordinada des del primer moment en què es detecte la sospita que l'alumne o l'alumna pot presentar un problema de salut mental.

DESTINATARIS

Tot l'alumnat escolaritzat en centres educatius i que pot presentar una sospita de trastorn mental o símptomes importants d'aquests, tot i que l'alumne o alumna no estiga diagnosticat encara. Aquesta sospita pot ser en relació a:

- Trastorn de l'Espectre de l'Autisme (TEA)
- Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH)
- Discapacitat intel·lectual amb comorbiditat psiquiàtrica
- Trastorns alimentaris
- Trastorns del control dels impulsos i de la conducta
- Trastorns d'ansietat
- Trastorns de l'ànim
- Trastorns de l'excreció
- Trastorns psicòtics
- Conducta suïcida: ideació, pla, temptatives de suïcidi
- Conductes autolesives
- Altres que es detecten

DETECCIÓ

Quan en el centre educatiu es detecte una alumna o un alumne amb sospita d'una problemàtica de salut mental:

Sospita de problema de salut mental

El tutor o tutora, junt amb l'orientador o l'orientadora, convocarà el pare, mare, tutors/tutores o representants legals o si escau qui exercisca la guarda, per informar-los de la situació detectada i de la conveniència de:

- Realitzar una avaluació psicopedagògica.
- Realitzar una derivació, si escau, als especialistes sanitaris corresponents (Salut Mental Infantil, Neuropediatria) mitjançant el facultatiu d'atenció primària (AP).

Autorització i consentiment informat

L'intercanvi d'informació amb els professionals sanitaris requerirà l'autorització de la família (annex V).

En el cas que la mare, el pare, tutors/tutores o representants legals no autoritzen l'avaluació psicopedagògica ni les intervencions que se'n deriven, depenent de la situació i la gravetat, el centre educatiu s'ha d'ajustar al que disposa la normativa vigent en matèria de protecció de la infància i de l'adolescència, informant als serveis socials municipals de tal situació a fi de valorar una possible situació de risc (Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, article 17 legislació consolidada).

- L'orientadora o l'orientador elaborarà un informe educatiu de coordinació entre serveis (annex VI)
- L'orientadora o l'orientador convocarà una reunió amb la mare, el pare, tutors/tutores o representants legals, en què els informarà del resultat de l'avaluació i els lliurarà còpia de l'esmentat informe
- Si es realitza proposta de derivació als serveis sanitaris:
- L'informe educatiu de coordinació entre serveis (annex VI), acompanyat d'una carta de derivació, es remetrà a pediatria o a atenció primària a través de la mare, el pare, tutors/tutores o representants legals. Amb aquesta informació el facultatiu mèdic valorarà la conveniència de derivació a l'especialista corresponent (USMIA, Neuropediatria o altres).

DIAGNÒSTIC

La USMIA (Unitat de Salut Mental infantil-adolescent) després de rebre l'informe educatiu de coordinació entre serveis (annex VI) i la sol·licitud de col·laboració en la valoració de l'alumnat i els seus qüestionaris agregats (annex VII) i d'elaborar la valoració clínica de la xiqueta, el xiquet o l'adolescent, emetrà el seu Informe clínic per iniciar el corresponent tractament.

Per facilitar la comunicació amb els serveis educatius elaborarà l'Informe de la USMIA de coordinació entre serveis (annex VIII). Aquest document es remetrà a la direcció dels centres educatius.

INTERVENCIÓ

La intervenció ha de ser transversal i inclou: intervenció escolar, clínica i assessorament familiar, i intervenció farmacològica si el facultatiu així ho considera.

L'atenció que necessite l'alumna o l'alumne, d'acord amb l'avaluació clínica i psicopedagògica, quedarà recollida en un Pla terapèutic (annex IX), en el qual s'indicaran les necessitats específiques educatives, sanitàries i socials (si és el cas) que presenta, els objectius que es proposen, les intervencions i els professionals responsables del suport que se li dispensarà per poder cobrir-les (tractament clínic, mesures d'atenció a la diversitat), la participació familiar, la temporalització, el registre de seguiment, l'avaluació i, si s'escau, la revisió dels objectius.

FASE DE SEGUIMENT DEL PLA TERAPÈUTIC

Per poder portar un seguiment eficaç i operatiu de l'alumnat, s'articularen diferents vies per a l'intercanvi d'informació i la comunicació interprofessional d'acord amb el pla establert.

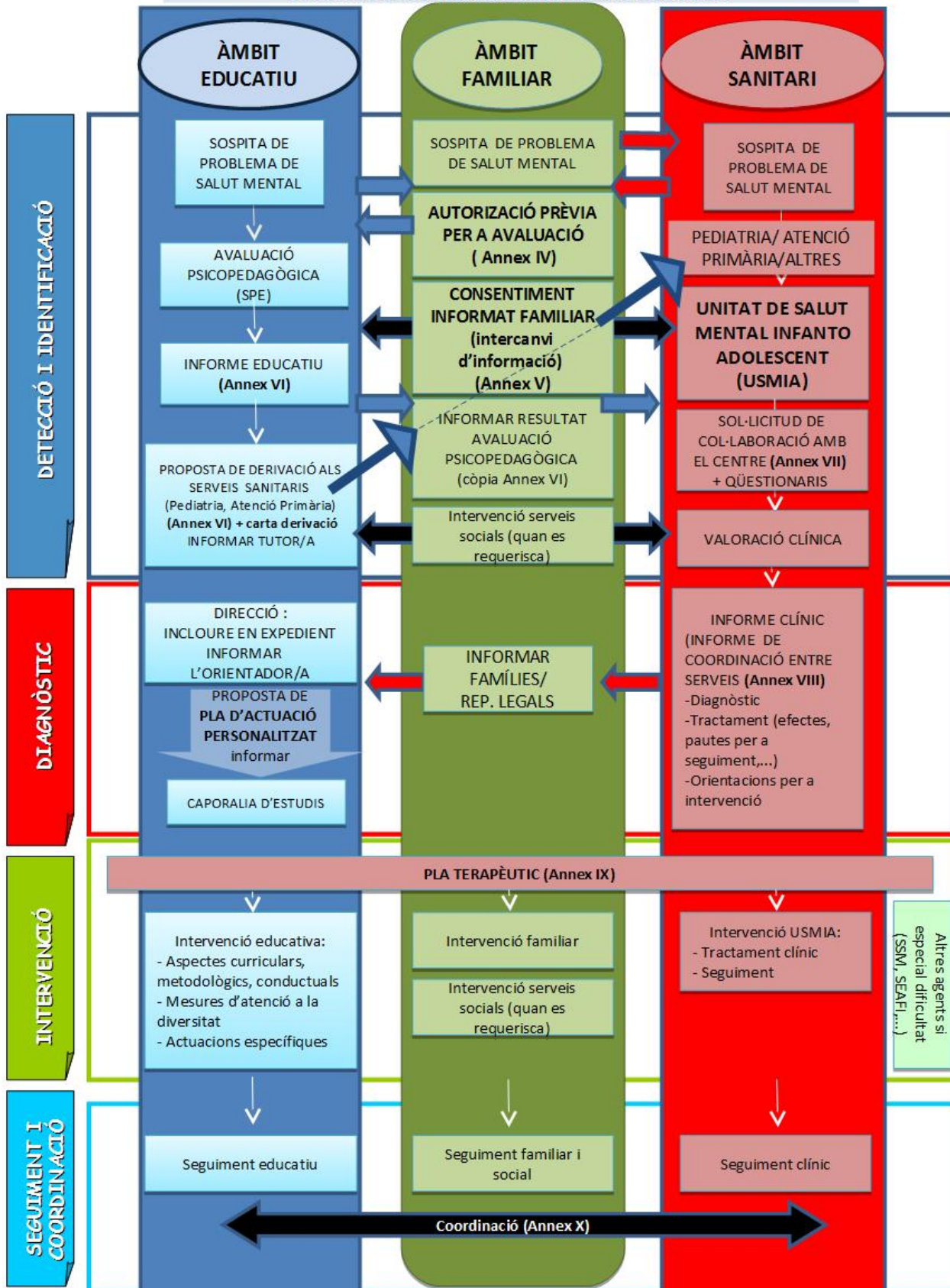
El contingut de les reunions de coordinació entre serveis quedarà reflectit en l'acta de reunió de coordinació entre serveis (annex X).

REGISTRE I CUSTÒDIA DE LA DOCUMENTACIÓ

La informació confidencial continguda en el protocol entre les USMIA i els centres educatius i serveis especialitzats d'orientació estarà subjecta a:

- La guarda del secret professional d'acord amb el que estableix el codi deontològic dels professionals.
- La protecció de les dades recollides, d'acord amb el que estableix la **Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre**, de protecció de dades de caràcter personal i el Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el reglament de desenvolupament de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

PROTOCOL DE COORDINACIÓ SALUT MENTAL I EDUCACIÓ

6. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT.

Es fan les següents accions:

- En algun moment i cada curs escolar es realitzen unes xerrades a l'alumnat més grans 5e i 6e sobre els riscos de les noves tecnologies: addiccions, cyberbullying, assetjament ...
- De cara a les famílies es realitzen les reunions tutorial col·lectives habituals de cada nivell on els tutors/es expliquen als pares i mares les normes de convivència que s'han de respectar, com poden ajudar els seus fills/es a casa i el procediment per a resoldre conflictes més adequat. En les tutories individuals amb els pares/mares habitualment es tracten les dificultats i els avanços de l'alumnat en tots els aspectes, també en el de la convivència i el comportament en el centre.
- De manera extraordinària es fan reunions per a les famílies impartides per algun expert/a extern (col·laboració de l'AMPA) per tractar temes que preocupen a les famílies, com per exemple: com ajudar a estudiar, tècniques de modificació de conducta ...
- Es fa formació d'educació sexual a l'alumnat de 6e.
- L'Orientadora col·laboraran en la formació del professorat en estratègies i habilitats de comunicació i resolució dels conflictes en el centre.
- Durant el curs 2018/19, la coordinadora d'igualtat i convivència, va realitzar el curs CIC Material que ha posat a l'abast del claustre
- El centre disposa d'una sessió de lliure disposició, en horari lectiu, destinada a Tutoria, per tal de treballar el desenvolupament d'actituds i valors en l'alumnat. Sobretot, el coneixement del companys/es, la participació en el centre, el respecte i tolerància dels demes, col·laboració i cooperació en les feines de classe, responsabilitat davant de l'estudi, la convivència i coeducació,....

7. ESTRATÈGIES PER REALITZAR LA DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

El Pla de Convivència ha de ser un document viu, obert a possibles rectificacions, ampliacions, modificacions, especificacions, etc

Es realitzarà un seguiment i una avaluació de totes les actuacions del Pla de Convivència.

Sense excloure altres procediments específics, els quals quedaran reflectits en la Memòria Anual corresponent, les actuacions de seguiment i avaluació del Pla de Convivència del CEIP Censal, es guiaran bàsicament per allò establert en l'Orde 62/2014 de 28 de juliol per la qual es regula l'elaboració del Pla de Convivència en els centres docents.

1. Correspon al Consell Escolar la competència d'aprovar i d'avaluar el Pla de Convivència del centre, que serà elaborat i redactat per l'equip directiu (tenint en compte les propostes del claustre i AMPA) amb la col·laboració de la Coordinació d'Igualtat i Convivència.
2. El pla de convivència haurà de ser coherent amb la resta de documents de planificació del centre.
3. La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al Consell Escolar. Este informe arreglarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents.
4. La direcció del centre elaborarà un informe anual sobre la convivència del centre, que enviarà a la corresponent direcció territorial a través d'una plataforma que s'activarà a partir de l'última quinzena del mes de juny.
5. A la Programació General Anual (PGA) s'hi incorporaran les mesures que, amb propòsit de millora i per a tot el curs, es programaran i planificaran com a conseqüència de l'informe final de la convivència del curs anterior i de la prioritització establida pels òrgans de decisió
6. Quan es realitze qualsevol actualització del Pla de Convivència i/o dels seus protocols, aquestes s'incorporaran en la PGA del curs següent al que es realitza, i així es farà constar en l'acta del Consell Escolar en el que es presente la PGA.

8. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA

8.1. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES.

La relació amb les famílies és fluïda i participativa.

- Tant a principi com al llarg del curs, es programen reunions d'informació i coordinació amb les famílies, per a comunicar el funcionament del seu fill/a al centre. Es fan quatre reunions grupals: a principi i trimestralment. A més es faran les reunions individuals (cada vegada que el tutor/a ho considere necessari o el pare/mare/tutor/a faça una petició). A més a més, també hi ha contacte del professorat especialista amb les famílies.
- Existeix una AMPA, amb un important nombre de socis i sòcies, que manté un estret contacte amb la direcció del centre, cooperant mútuament en tot allò que es considera oportú.
- A través de les reunions, del Consell Escolar, del Telegram d'escola, del Telegram de les aules o amb circular a través dels fills i filles, els fan arribar a tots els pares i mares la informació rellevant per les famílies. Així com els documents més importants de funcionament del centre (PEC, RRI, Pla de Igualtat i Convivència...), els quals estan a l'abast de les famílies en el web del centre per poder consultar-los.
- Per part del centre qualsevol aspecte significatiu que tinga a veure amb l'alumnat (aspectes de conducta, si un xiquet/a es troba malament, incidents) s'avisava d'immediat de la situació a les famílies, per a que estiguen assabentades. Quan un alumne/a no compleix les normes del centre i les altera repetidament, o causa un dany greu amb la seua actitud cap a un company, personal docent, no docent o material del centre, s'avisava per escrit o per telèfon als pares per a citar-los a una reunió amb l'òrgan corresponent. En el cas que, de manera repetida, no es trobe resposta d'aquests, negant-se a col·laborar, es pot iniciar un procés amb la Inspecció Educativa, obrint-li un expedient disciplinari.
- En l'etapa de l'educació infantil es promou un alt grau de participació de les famílies, el qual es veu reflectit en les següents accions:
 - Acompanyament a l'alumnat d'Infantil 3 anys durant el període d'adaptació.
 - Acompanyament a l'alumnat del cicle d'infantil en les entrades relaxades tots els dies del curs, de 9:00 a 9:20h.
 - Participació en el taller de contacontes que es duu a terme tots els divendres en les tres aules del cicle.
 - Participació de les famílies en tallers eventuais durant tot el curs.
 - Acompanyament a l'alumnat del cicle en gran part de les eixides escolars.
- En el cas d'educació Primària:
 - Tallers puntuals/eventuals relacionats amb els projectes o amb les seqüències didàctiques.
 - Participació en la celebració del dia de la Xiqueta i la Dona en la ciència.
 - Col·laboració en la preparació de la festa de Carnestoltes.

8.2. RELACIÓ AMB ELS SERVEIS SOCIALS.

Serveis Socials ens ajuda amb els casos que puguem tindre d'alumnat amb famílies desestructurades, amb problemes conductuals,...; també amb les famílies dels alumnes amb pocs recursos econòmics...

En cas d'absentisme escolar, serà el tutor/a qui remet a direcció les faltes injustificades de l'alumne, que també es comprovaran a través dels informes d'absentisme disponibles en l'aplicació Ítaca. Immediatament es posa en marxa el Protocol d'absentisme que consisteix en: avisar a la família per informar-los de la situació i citar-los a una reunió al centre. A més a més, s'omplirà la documentació del protocol i es passarà a Serveis Socials per al seu estudi i valoració.

En el cas, de que s'observe algun indicador de desprotecció o maltractament es donarà part.

8.3. RELACIÓ AMB ELS SERVEIS SANITARIS.

La relació amb els serveis sanitaris que el centre du a terme, correspon majoritàriament als membres de l'equip d'orientació psicopedagògic. Els contactes més habituals en aquest sector són amb:

- USMIA: Unitat de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència.
- Neuropediatria.
- EEIIA: Equip Específic d'Intervenció amb l'Infant i l'Adolescent
- Centre de Salut (pediatria, per a l'atenció primària, per tal de poder fer alguna derivació a l'hospital).

Es duen a terme revisions bucodentals anualment.

8.4. ORGANITZACIONS QUE FAN ÚS DE LES INSTAL·LACIONS DEL CENTRE.

Al finalitzar cada jornada laboral, el centre acull diferents activitats extraescolars, organitzades per diferents empreses: ajuntament i/o AMPA. Aquestes fan ús de les instal·lacions escolars en horari de matí de 7:30 a 9:00 migdia de 12:30 a 15:00 i per la vesprada de 16:30 a 18:00

8.5. AJUNTAMENT.

L'Ajuntament oferta diferents activitats extraescolar, a les que poden accedir l'alumnat del centre, de 7:30 a 9:00 i de 16:30 a 18:00.

El centre s'acull de les propostes d'activitats que promou l'Ajuntament.

8.6. POLICIA LOCAL.

Es realitza una continua col·laboració en les entrades i eixides del centre escolar, afavorint la mobilitat.

De la mateixa manera quan s'organitza alguna activitat o excursió i es requereix de la seua ajuda, vetllen per la seguretat del nostre alumnat.

Al cursos de 5e i 6e, la policia dóna a conèixer els problemes d'un ús inapropiat de la xarxa d'internet, molt necessari ja que tots tenim accés d'internet il·limitat cada vegada amb menys edat i no som conscients d'utilitzar-ho sempre de manera adequada.

8.7. POLICIA NACIONAL

La participació de la Policia Nacional al centre és present en forma de xerrades, com la de l'assetjament escolar, i el ciberassetjament escolar, destacant un bon ús de les xarxes socials, un espai al qual dediquem moltes hores i no de manera adient.

8.8. ALTRES ENTITATS:

Amb l'objectiu de fomentar la solidaritat i l'empatia amb els altres i perquè considerem que si aprenem a posar-nos en el lloc dels demés també millorarem la convivència ens plantegem com a objectiu col·laborar amb més entitats de l'entorn.

En aquests moments anualment, per a la festa per la Pau, es col·labora amb una ONG a la qual s'entreguen els diners recaptats en la celebració.

A més a més en el curs escolar 2021-2022 hem iniciat el desenvolupament de projectes d'aprenentatge servei (APS) que vinculen l'escola amb entitats del nostre entorn d'una forma col·laborativa i que ajuda a desenvolupar un aprenentatge més significatiu en l'alumnat de l'escola.

9. ANNEXOS

Annex I: Resolució de Conflictes

La resolució de conflictes a l'escola parteix de la visió de que el conflicte és part de la convivència. D'una banda s'han de prendre accions per a previndre el conflicte però quan aquest arribe disposar de les eines per gestionar-lo de la millor manera possible.

Hem d'aconseguir que l'alumnat que té el conflicte siga capaç de resoldre'l per ell/a mateixa. El paper com a docents ha de ser de mediar si l'alumnat per si mateix no troba la solució al conflicte. El professorat hem de buscar l'acord entre l'alumnat i respectar les solucions que acorde l'alumnat protagonista del conflicte sempre que siguen raonables amb el succés produït.

Els conflictes són un gran punt de partida per treballar les emocions amb l'alumnat, hem de buscar l'origen que té el conflicte que quasi sempre és emocional.

Mediació de l'adult: cal ajudar a gestionar les emocions. Evitar emetre judicis, ni etiquetes ni prendre part. Assegurar-nos que l'alumnat participant del conflicte es quede emocionalment bé.

Conflicte: s'ha d'entendre com un desequilibri emocional que cal resoldre.

Normes: han de ser poques, clares i definides. Si se traspassen, cal actuar

Passos mediació:

- Distància emocional (no simpatia, sí empatia)
- Observació des de fora
- Mediar si cal
 - Postura d'apropament, a la seua alçada, equidistant als dos i contacte físic si volen
 - Preguntes: (1r a un i després a l'altre)
 - Què ha passat?
 - Com t'has sentit? Com et sents ara?
 - Què necessites?
 - Vols demanar alguna cosa?
- Recollir-lo i parlar en assemblea si cal: descriure què ha passat i com ho han resolt. En cas de no haver-lo resolt també és interessant compartir-ho per buscar una solució entre tot l'alumnat.
- Nosaltres hem de definir les nostres emocions, donar-los exemples, models...

Annex II: Comunicat d'Incidències

COMUNICAT D'INCIDÈNCIES (ANNEX II)

ALUMNAT IMPLICAT:

.....

NIVELL:

DESCRIPCIÓ DELS FETS:

.....

.....

.....

.....

.....

TIPIFICACIÓ:

DATA: HORA: LLOC:

PERSONAL IMPLICAT:

.....

MESURES EDUCATIVES CORRECTORES/DISCIPLINÀRIES:

.....

.....

Signat:
Mestre/a que fa l'informe

Signat:
Tutor/a de l'alumne/a

Signat:
Cap d'Estudis

Signat:
Representant de l'alumne/a

Vist i plau Direcció

Annex III: Control d'incidències

CONTROL D'INCIDÈNCIES

Nom de l'alumna/e: _____ **Núm. :**

DATA: HORA: LLOC:

PERSONAL:

FET:

.....

.....

.....

COMUNICAT D'INCIDÈNCIA: SI / NO

ACORDS/ ACTUACIONS
SEGUIMENT DATA:

